

KUN TULOSURHEILU KESKEYTYY
SISÄLLÖNANALYYSI TULOSRUUDUN JA URHEILURUUDUN LÄHETYKSISTÄ
KORONAPANDEMIAN ENSIMMÄISEN TAUTIAALLON AIKANA

Netta Huura & Aino Paloniemi
Kandidaatintutkielma
Kevät 2021
Journalistiikka
Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Jyväskylän yliopisto

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta - Faculty Humanistis-yhteiskuntatieteellinen	Laitos - Department Kieli- ja viestintätieteiden
Tekijä - Author Huura, Netta & Paloniemi, Aino	
Työn nimi - Title <p style="text-align: center;">Kun tulosurheilu keskeytyy Sisällönanalyysi Tulosruudun ja Urheiluruudun lähetyksistä koronapandemian ensimmäisen tautiaallon aikana</p>	
Oppiaine - Subject Journalistiikka	Työn laji - Level Kandidaatintutkielma
Aika - Month and year Maaliskuu 2021	Sivumäärä - Number of pages 52 + liitteet (1 sivu)
Tiivistelmä - Abstract <p>Tässä tutkielmassa selvitetään, kuinka koronapandemia vaikutti vuoden 2020 keväällä suomalaisen television urheilu-uutislähetysiin. Tarkoituksena on tuoda esille, minkälaisia sisältöjä kevään lähetyksissä nähtiin, kun urheilujournalismin perusuutisoinnin lähteenä pidetty tulosurheilu oli lähes kokonaan tauolla. Teoreettisesti aihetta lähestytään portinvartijuuden näkökulmasta.</p> <p>Tutkielmaa varten tarkastelemme Tulosruudun ja Urheiluruudun illan päälähteykset viikolta 16. Lähetysaineisto koostuu siis 14 lähetyksestä, jotka lähetettiin huhtikuun puoleessa välissä. Haastatteluaineisto koostuu MTV Urheilun toimituspäällikkö Teemu Niikon, Yle Urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussilan ja Yle Urheilun uutispäällikkö Sinikka Rajamäen haastatteluista. Haastattelujen avulla pyrimme hankkimaan laajemmin tietoa kevään tapahtumista urheilutoimituksien näkökulmasta.</p> <p>Aineistojen analyysissä sovellamme kahta tutkimusmenetelmää. Lähetysten uutisten kategorisoinnissa hyödynnämme aineistolähtöiseen analyysiin soveltuvaa sisällönanalyysia. Puolistrukturoidulla teemahaastattelulla kerätyt haastatteluaineistot puolestaan teemoittemme aihepiiriensä mukaan yhtäläisyyksien hahmottamiseksi.</p> <p>Muodostimme tarkasteluviikkomme 58 uutisen pohjalta kuusi yläkategoriaa, joiden avulla selvennämme, minkälaisia uutisia poikkeuskevään aikana nähtiin. Haastatteluissa ilmeni, että koronapandemian aiheuttaman tilanteen uskottiin haastavan urheilujournalismia parempaan suuntaan. Ennennäkemätön tilanne aiheutti hetkellisen ja verrattain suuren muutoksen Tulosruudun ja Urheiluruudun sisältöihin, mutta se, tuleeko tämä muutos olemaan pysyvä, nähdään vasta tulevaisuudessa.</p>	
Asiasanat - Keywords Urheilujournalismi, Tulosruutu, Urheiluruutu, televisio, koronapandemia	
Säilytyspaikka - Depository Jyväskylän yliopisto, Kieli- ja viestintätieteiden laitos	

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	AIEMPI TUTKIMUS JA KÄSITTEET	4
	2.1 Urheilujournalismi televisiossa.....	4
	2.2 Portinvartijuus.....	6
3	AINEISTO JA TUTKIMUSMENETELMÄT	10
	3.1 Puolistrukturoidut haastattelut.....	11
	3.2 Lähetysten sisällönanalyysi.....	12
4	TULOKSET	15
	4.1 Haastattelujen analyysi	15
	4.1.1 Koronakevät 2020	16
	4.1.2 Pandemian tuomat haasteet ja lähetysten muutokset.....	18
	4.1.3 Portinvartijuuden ja uutiskynnyksen asema.....	21
	4.1.4 Uutisaiheet ja niiden ideointi poikkeusaikana.....	23
	4.1.5 Nämä mukaan poikkeuskevästä	24
	4.2 Lähetysten analyysi	26
	4.2.1 Taloutta käsittelevät uutiset.....	28
	4.2.2 Urheilijoita käsittelevät uutiset	30
	4.2.3 Järjestely- ja rajoitusuutiset	32
	4.2.4 Peruuntumis- ja lykkääntymisuutiset	34
	4.2.5 Uutiset pienemmistä lajeista ja menneisyydestä	35
	4.2.6 Uutiset, joihin korona ei liittynyt	37
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	39
6	LOPUKSI.....	45
	6.1 Tutkimuksen arviointi.....	45
	6.2 Jatkotutkimusaiheita.....	48
	LÄHTEET.....	50

LIITTEET

1 JOHDANTO

Urheilutoimitukset kohtasivat keväällä 2020 täysin uudenlaisen tilanteen, kun tulosurheilu jouduttiin keskeyttämään lähes kokonaan uuden koronaviruksen takia. Infektiotauti COVID-19, jonka nimi tulee sanoista corona, virus ja disease, alkoi leviämään joulukuussa 2019 Kiinan Wuhanista (THL 2020). Suomen ensimmäinen koronatapaus todettiin tammikuun lopulla ja se oli tiedetysti EU-maiden yhdeksäs ja Pohjoismaiden ensimmäinen (Ruokangas, ym. 2020). Nopeasti leviävän viruksen takia maailman tilanne muuttui kevään aikana jatkuvasti ja urheilu oli yksi niistä yhteiskunnan osa-alueista, johon pandemiatilanne iski voimakkaasti. Lähes kaikki kevään aikana käynnissä olleet urheilusarjat keskeytettiin, seurojen harjoittelua rajoitettiin ja urheilukilpailut peruttiin. Esimerkiksi kesäolympialaiset jouduttiin siirtämään ensimmäistä kertaa ikinä. Ennen vuotta 2020 ainoastaan maailmansodat olivat estäneet olympialaisten järjestämisen vuosina 1916, 1940 ja 1944, jolloin ne jouduttiin perumaan kokonaan (STT 2020).

Urheilu-uutisten olemassaolo joutuikin keväällä joissain yhteyksissä jopa kyseenalaiseksi, minkä takia urheilujournalismin täytyi pitkästä ajasta perustella paikkaansa ja olennaisuuttaan mediakentässä. Sosiaalisessa mediassa käytiin tunnepitoista keskustelua urheilujournalismin roolista ja tarpeesta tilanteessa, jossa tulosurheilu on lähes kokonaan keskeytettynä. Esimerkiksi Helsingin pormestari Jan Vapaavuori

kyseenalaisti Twitter-tilillään ¹ Urheiluruudun ja Tuloruudun tarpeellisuuden pandemiatilanteessa. Ilta-Sanomissa julkaistussa kommentissa ² sen sijaan puolustettiin urheilu-uutisten asemaa vetoamalla lähetyksen nauttivan Suomen television suurimmista katsojaluvuista. Tilanne synnytti keskustelua myös sen suhteen, olisiko koronaväät se kauan toivottu tuulahdus, joka vähentäisi urheilu-uutisten tuloskeskeisyyttä.

Kevään poikkeuksellisen tilanteen ja sen herättämän keskustelun innoittamana haluamme kandidaatintutkielmassamme tarkastella suomalaisen television urheilu-uutisointia koronaviruksen ensimmäisen tautiaallon aikana. Tutkimusongelma, jonka haluamme selvittää on, mistä Tuloruudussa ja Urheiluruudussa uutisoitiin, kun tulosurheilu oli tauolla. Tarkoituksenamme ei ole tutkia Tuloruudun ja Urheiluruudun välisiä eroja, vaan ennemmin luoda katsaus poikkeuksellisen kevään lähetyksiin yleisesti. Näin ollen tutkimuskysymyksemme ovat:

1. Millaisia uutisia Tuloruudussa ja Urheiluruudussa oli keväällä 2020?
2. Miten lähetykset muuttuivat koronapandemian takia?

Teoreettisesti lähestymme tutkielmamme aihetta portinvartijuuden (gatekeeping) näkökulmasta. Tavallisesti toimittajien ja toimitusten tehtäviin portinvartijoina kuuluu aiheen rajaaminen, mutta kuinka toimitaan tilanteessa, jossa tietynlainen uutismateriaali loppuu? Mitä se kertoo journalistisista uutisvalinnoista? Haluammekin virallisten tutkimuskysymysten ohella selvittää muuttuiko Tuloruudun ja Urheiluruudun uutiskynnys ja siten portinvartijuus tulosurheilun ollessa keskeytettynä keväällä 2020?

Vastausten löytämiseksi tarkastelemme Tuloruudun ja Urheiluruudun illan päälähetyksiä. Lisäksi haastattelemme lähetyksien sisällöistä vastaavia henkilöitä. Olemme rajanneet tarkasteltavat lähetykset harkinnanvaraisesti huhtikuun 13.–19. päivien lähetyksiin, koska silloin tulosurheilu, jota pidetään urheilujournalismin perusuutisoinnin lähteenä, oli erittäin vähäistä. Lähetyksen analyysissä keskitymme Ylen puoli

¹ Vapaavuori, 28.4.2020. <https://twitter.com/Vapaavuori/status/1255216668403523587> Luettu 29.11.2020

² Vesander, 11.5.2020. <https://www.is.fi/muutlajit/art-2000006504029.html> Luettu 29.11.2020

yhdeksän uutisten yhteydessä lähetettävään Urheiluruutuun sekä MTV3:n Kymmenen uutisten yhteydessä lähetettävään Tuloruutuun.

Analysoimme viikon 16 ajalta siis seitsemää Urheiluruudun ja seitsemää Tuloruudun lähetystä. Kategorisoimme ja analysoimme lähetysten uutiset laadullisen sisällönanalyysin keinoin. Puolistrukturoidulla teemahaastattelulla pyrkimyksenämme on kerätä haastateltavilta mahdollisimman kattavasti tietoa koronapandemian aiheuttamista vaikutuksista kevään 2020 Tuloruutuihin ja Urheiluruutuihin. Seuraavassa luvussa avaamme enemmän tutkielmamme keskeisimpiä käsitteitä. Lisäksi teemme katsauksen portinvartijuutta ja urheilujournalismia käsittelevään aiempaan tutkimukseen.

2 AIEMPI TUTKIMUS JA KÄSITTEET

Tässä luvussa perehdymme tutkielmamme aihepiiriin kahden tärkeäksi kokemamme käsitteen avulla. Samalla luomme tutkielman teoreettista viitekehystä avaamalla portinvartijateorian aiempaa tutkimusta.

2.1 Urheilujournalismi televisiossa

Urheilun ydin perustuu kilpailuun ja paremmuuden ratkomiseen, minkä takia tuloksia on pidetty pitkään myös urheilujournalismin perusrakenteena. Urheilujournalismi on urheilua ja sitä ympäröiviä ilmiöitä koskevaa joukkoviestintää, jolla on merkittävä yhteiskunnallinen rooli liikunta- ja urheilutiedon sekä urheiluviihteen välittäjänä (English 2016; Heinilä 2000, 273). Urheilujournalismi tekee urheilusta näkyvämpää, ja sitä pidetään yhtenä kaupallisen journalismin tärkeimpänä osa-alueena (Boyle 2017, 493). Urheilujournalismia on kuitenkin vuosien ajan kuvattu journalistisen alan leikkikentäksi, jossa viihteellisyys ja kevytmielisyys ovat hyväksytyjä elementtejä ja kriittisyys on vähäistä (Zion, Spaaij & Nicholson 2011, 81). Suomenkin urheilujournalismia on arvosteltu sen kritiikittömyydestä ja kapea-alaisuudesta, mikä viittaa osaltaan uutisten huippu-urheilukeskeisyyteen (Heinilä 2000, 281).

Urheilujournalismin on toivottu tuovan näkyville pelkkien numeroiden ja tilastojen sijaan myös urheilun moniulotteisia tarinoita ja kiinnostavia ihmisiä, minkä avulla olisi mahdollista lisätä myös satunnaisten urheilun seuraajien määrää (Schultz & Arke

2015, 129). Urheilujournalismin onkin nähty ajan mittaan sisältävän yhä enemmän tutkivaa journalismia tuloksellisuuden ohella. Tästä esimerkkeinä ovat urheilun korruptiota, taloudellisia sääntörikkkeitä ja seurojen sekä lajien sisäisiä ristiriitoja koskevat uutiset. (Conn 2013.)

Urheilujournalismin on koettu tasapainottavan uutiskenttää ja se on vakiinnuttanut paikkansa media-alustoilla (English 2016, 1001). Urheilu-uutiset ovat näin ollen toivottu ja jopa vaadittu aihealue mediakentässä. Tasapainottavan ominaisuutensa ohella urheilujournalismin on kuitenkin nähty sisältävän paradoksin, kun objektiivisen tiedon tuottamisen lisäksi sen tavoitteena on usein samaan aikaan glorifioida urheilua ja luoda urheilusankareita (Boyle 2006, 1; Heinilä 2000, 278).

Televisiossa keskitytään laajasti valtalajeihin ja huippu-urheiluun, joilla peilataan samalla jokaisen maan omia historiallisia, poliittisia ja kulttuurisia perinteitä (Smith, Evens & Iosifidis 2015, 725). Televisioitavat urheilulajit määrittävät pitkälti sen, mistä urheilu-uutisissa päädytään uutisoimaan. Monien urheilulajien koetaankin jäävän isompien lajien varjoon, kun televisioyhtiöt keskittyvät suurtaapahtumien lähettämiseen (Sihvo 2000, 21). Uutisoitaviin lajeihin sekä aiheiden painotuksiin voivat vaikuttaa myös televisioyhtiöiden taloudellinen kiinnostus. Markkinoiden vaikutus yleisradioyhtiössä uutisoitaviin lajeihin on tavallisesti olematon, mutta markkinoilla toimivilla yhtiöillä taloudellista valikointia tapahtuu enemmän. (Smith, Evens & Iosifidis 2015, 725.) Lisäksi vuodenajat määrittävät paljon, mistä urheilulajeista uutisoidaan, ja esimerkiksi vähemmän suosittu lajit nousevat uutislähetyskseen lähinnä suurempien urheilutapahtumien, kuten maailmanmestaruuskisojen aikaan (Choroś 2016).

Television urheilu-uutislähetykset ovat pääpiirteittäin samanlaisia maasta ja kanavayhtiöstä riippumatta. Lähetykset koostuvat yleisesti pidemmistä haastatteluja sisältävistä uutisinserteistä sekä lyhyemmistä sähköraporteista, jotka uutisankkuri juontaa suorassa lähetyksessä. (Choroś 2016.) Lähetyskseen nostetaan herkemmin tulosurheilun huippuhetkiä ja onnistumisia (Beck & Bosshart 2003, 12) sekä huippu-urheilijoita. Suomessa televisio toiminta alkoi vuonna 1957 (Wiio & Uronen 2001, 139), eikä mennyt kauaa, kun urheilu-uutiset vakiinnuttivat paikkansa ohjelmistossa. Ensimmäinen

varsinainen Urheiluruutu lähetettiin vuonna 1963 (Yle 2013) ja ensimmäinen Tuloruutu vuonna 1993 (Tommola 2017). Vuosien saatossa televisiosta onkin tullut urheilun tärkein alusta ja samalla urheilijoiden taloudellisen tilanteen tukija (Beck & Bosshart 2003, 10–11). Urheilijoiden, television ja urheilujournalismin välille on näin ollen syntynyt syvä kytkös, johon television ainutlaatuisen kerronnan avulla on saatu liitettyä vahvasti myös urheilusta kiinnostuneet kansalaiset.

2000-luvulle tultaessa koettiin, ettei urheilujournalismi tarkastele urheilua vielä tarpeeksi kattavasti yhteiskunnallisten aiheiden, kuten ihmisoikeuksien, sukupuolten tasa-arvon, ympäristönsuojelun ja demokraattisuuden näkökulmista (Heinilä 2000, 280). Mediaurheilututkimus on vuosien ajan ennustanut urheilujournalismin kentälle muutoksia, joiden avulla yhteiskunnallisesti valveutuneemmat aiheet yleistyisivät (Laine & Turtiainen 2018, 281). Vielä tänäkin tutkielman tekohetkellä, vuonna 2020, urheilujournalismin ei nähdä käsittelevän asioita tarpeeksi analyttisellä ja tutkivalla otteella. Jotkut uskovatkin koronapandemian olevan se muutoksen tuuli, jota kentälle on ennustettu.

Television urheilu-uutisiin on ollut jatkuvasti haastavampaa päästä uutisoitavien lajien määrän lisääntyessä. Portinvartijoina toimivien mediatalojen ja toimittajien tehtävä onkin valikoida valtavasta tapahtumamassasta muutamat lähetyksiin asti pääsevät uutiset. Tutkielman seuraavassa alaluvussa avaamme enemmän tätä portinvartijuuden prosessia ja sen eri merkityksiä.

2.2 Portinvartijuus

Urheilutoimittajien rooli yhteiskunnallisena portinvartijana sai keväällä 2020 uusia ulottuvuuksia, kun tulosurheilun puuttuessa uutisiin oli etsittävä ja valittava aiheita enemmän tulosurheilun ulkopuolelta. Tämän vuoksi lähestymme aiheitamme teoreettisesti portinvartijuuden näkökulmasta. Portinvartijateoriaan keskittyneen

viestinnän professorin Pamela Shoemakerin ym. (2001, 234) mukaan portinvartijuus on prosessi, jossa laajasta uutistapahtumien joukosta erotellaan, suodatetaan ja muotoillaan muutamat uutiset, jotka liitetään osaksi niitä harvoja uutisia, jotka oikeasti julkaistaan. Journalistiikan tutkijatohtorin Heikki Kuutin (2009, 150) mukaan portinvartija on uutisvalinnan prosessissa vaikuttava journalisti, jolla on päätösvaltaa aineistojen julkaisemisesta ja karsimisesta toimituksen sisällä. Mediataloissa portinvartijat siis päättävät, mitä asioita ja millä tavoin aiheita tuodaan yleisön tietoisuuteen. Ilman medioiden ja toimittajien portinvartijuutta olisi lähes sattumanvaraista, millaisen tiedon pariin ihmiset päätyisivät.

Portinvartijuudesta on kehitetty useita toisiaan täydentäviä teorioita, joista ensimmäisen loi Kurt Lewin vuonna 1947 (Bro 2019, 675). Lewinin teorian mukaan perheiden ruokailutapoihin vaikuttavat ostopäätösten lisäksi myös portinvartijoina toimivat ruoan valmistajat ja kuljettajat, jolloin ruoka näin ollen kulkee useamman portin lävitse ennen perheen pöytään päätymistä. (Shoemaker, Eichholz, Kim & Wrigley 2001, 234.) Shoemakerin ym. (2001) mukaan samanlainen kulku soveltuu myös joukkoviestintään, jossa uutistuotteet kohtaavat matkallaan usean portin. Toimitusten ja toimittajien päätösten perusteella uutisen matka joko keskeytyy tai jatkuu kohti julkaisua (Shoemaker ym. 2001, 233).

Ensimmäisen journalistisiin käytäntöihin pohjautuvan portinvartijateorian esitteli journalistiikan tohtori David Manning White vuonna 1950. Whiten tutkimuksen mukaan toimittajan omat subjektiiviset kokemukset, asenteet ja odotukset vaikuttavat siihen, mitkä uutiset pääsevät porteista läpi. (Bro 2019, 675–676.) Seuraavina portinvartijateoriaa kehittivät journalistiikan tutkijat Warren Breed (1955) ja Walter Gieber (1956). Heidän mukaansa portinvartijoiden päätöksiin vaikuttavat henkilökohtaisia käsityksiä enemmän ulkopuoliset tekijät, kuten toimituksen sisäiset mekanismit ja rutiinit sekä sosiaaliset normit. (Bro 2019, 677.) Potentiaalisen uutisen lähestyessä porttia, erilaiset vaikuttimet siis määrittävät pääseekö se portista läpi uutiseksi vai ei (Shoemaker ym. 2001, 240). Näitä vaikuttimia voi puolestaan säädellä organisaation koko. Isommissa medioissa portinvartijat saattavat joutua noudattamaan enemmän

organisaation sääntöjä kuin pienemmissä medioissa. Yksilöillä on näin ollen vaihteleva määrä vastuuta portinvartijuutta koskevilla valinnoilla. (Shoemaker 1991, 56, 33–34.)

Vastuun määrästä riippumatta, kaikkien portinvartijoiden tehtävänä pidetään objektiivista ja puolueetonta uutisvalintaa (Kuutti 2009, 150). Uutisvalintaan voivat kuitenkin vaikuttaa toimittajan yksilölliset arvot ja koulutuksen taso tai toimituksen resurssit, tekniset edellytykset, viestimen luonne ja lähetysaika (mp.). Jos uutinen vaatii esimerkiksi paljon sellaista taloudellista panosta tai tekniikkaa, jota ei ole käytettävissä, saattaa se vaikuttaa portin läpi pääsemiseen (Shoemaker ym. 2001, 234). Uutisvalintaan vaikuttavat lisäksi vastaanottajakohtaiset tekijät, eli mitä yleisö esimerkiksi arvostaa ja odottaa (Kuutti 2009, 151). Ennen kuin portinvartija päästää jonkin tiedon portin lävitse, täytyy hänen miettiä uutistapahtumaa myös ympäristön ja sen ominaisuuksien näkökulmista (Shoemaker 1991, 34). Esimerkiksi urheilu-uutisissa on otettava huomioon, onko aihe tarkoitettu lähtö- vai kevennysjutuksi.

Läpäistäkseen portit ja päästäkseen julkaistuksi uutiseksi, uutistapahtumassa täytyy olla uutisarvoa (Shoemaker ym. 2001, 234). Johan Galtung ja Marie Ruge havaitsivat tutkimuksessaan (1965) kaksitoista yleisesti jaettua arvoa, joita olivat muun muassa odottamattomuus, yksiselitteisyys, viittaukset eliitteihin ja viitteet johonkin negatiiviseen (Bro 2019, 677). Uutistapahtuman täytyy näin ollen täyttää toimituksen sisäiset uutisarvot, jotta se voi ylittää uutiskynnyksen. Kuutti mukaan uutiskynnyksellä vaihtelee toimituksittain uutiskriteerien, päivittäisen uutistarjonnan määrän ja laadun sekä julkaistavaksi mahtuvan aineiston määrän mukaan. Perinteisten uutiskriteereiden ohella uutiskynnyksen ylittämiseen vaikuttavia osatekijöitä voivat olla myös lähteiden suhde mediaan, median toiminta-alue ja aiheen jo rutiininomainen seuraaminen. (Kuutti 2009, 211.)

Portinvartijuudessa jonkin tapahtuman olennainen kehys rekonstruoidaan ja muodostetaan uutiseksi (Shoemaker 1991, 1). Samalla portinvartijat luovat kuvaa sosiaalisesta todellisuudesta, mikä vaikuttaa ihmisten maailmankuvien muodostumiseen (Shoemaker 1991, 27). Maailmankuvan muodostumiseen liittyy oleellisesti se, mitkä

näkökulmat tietystä aiheesta tuodaan esille ja mitkä asiat jäävät uutisoinnin ulkopuolelle. Esimerkiksi olympialaisista uutisoiminen on yksi portinvartijoiden uutisvalinta, mutta katsojien maailmankuvien muodostumiseen vaikuttaa lisäksi se, miten paljon mediat tuovat olympialaisten lajeista ja urheilijoista esille. Jotkut pienempien lajien mestaruudet saattavat jäädä kokonaan uutisoinnin ulkopuolelle, mikä voi taas vaikuttaa siihen, mitkä lajit katsojat kokevat oleellisiksi ja tärkeiksi. Siksi portinvartijuuden nähdään koostuvan myös siitä, kuinka uutisia käsitellään, muotoillaan ja ajoitetaan (Shoemaker 2001, 233), koska on tärkeää, että tapahtumista uutisoidaan oikealla mitataavalla oikeaan aikaan.

Portinvartijuuteen vaikuttaa kaiken edellä mainitun lisäksi myös maailmantilanne ja julkaisualusta. Digitaalisen median professori Axel Bruns näkeekin portinvartijuuden olleen sosiaalisen median aikakauden alun jälkeen suuressa muutoksessa. Hän uskoo journalististen portinvartijoiden muuttuneen ennemmin porttien tarkkailijoiksi (gatewatching), sillä ei-journalistisilla toimijoilla on nykyään lähes yhtäläiset mahdollisuudet uutismaisten sisältöjen luomista ja julkaisemista varten. (Bruns 2011, 122–123.) Julkaistuista asioista ja niiden näkyvyyden määrästä eivät siis huolehdi enää ainoastaan journalistiset toimijat, vaan myös yleisöllä on samanlaisia mahdollisuuksia saada äänensä kuuluviin. Tässä tutkielmassa keskitymme käsittelemään portinvartijuutta kuitenkin sen perinteisistä, toimituslähtöisistä, näkökulmista käsin.

3 AINEISTO JA TUTKIMUSMENETELMÄT

Kandidaatintutkielmamme aineistonkeruumenetelmiksi valitsimme haastattelemisen ja lähetysten tarkastelemisen, koska uskoimme näiden kahden menetelmän täydentävän toisiaan. Haastattelimme puolistrukturoidun- eli teemahaastattelun (Hirsjärvi & Hurme 2011, 47) menetelmin Yleltä kahta ja MTV:ltä yhtä urheilusisällöistä vastaavaa henkilöä, sillä oletimme heidän tietävän laajasti ja tarkasti koronapandemian tuomista mahdollisista muutoksista.

Haastattelujen lisäksi katsoimme viikolta 16 yhteensä neljätoista Tulosruudun ja Urheiluruudun lähetystä, jotka sisällönanalyysin kolmivaiheisen luokittelun keinoin redusoimme, klusteroimme ja abstrahoimme (Tuomi & Sarajärvi 2018, 122). Päädyimme niin Tulosruudun kuin Urheiluruudun tarkastelemiseen, koska siten tutkimuksemme kattaa kokonaan Suomen television urheilu-uutisten kentän. Mikäli olisimme valinneet ainoastaan toisen, olisi aineisto liian yksipuolinen yleistä tarkkailua ajatellen.

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa aineistoa on riittävästi, kun uudet tapaukset eivät tuota tutkimusongelman kannalta uutta tietoa (Burns & Grove 2005, 358). Uskommekin aineistomme kylläntyneen eli saturoituneen (Eskola & Suoranta 2014, 99) kolmella haastattelulla ja 14 lähetyksellä, koska haastatteluissa alkoi toistumaan samat kokemukset ja lähetyksissä samantyyppiset uutiset. Seuraavissa alaluvuissa avaamme lisää haastatteluprosessia sekä lähetyksien sisällönanalyysia.

3.1 Puolistrukturoidut haastattelut

Tutkielmaamme varten haastattelimme Yle Urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussilaa sekä uutispäällikkö Sinikka Rajamäkeä. MTV Urheilusta haastattelimme toimituspäällikkö Teemu Niikkoa. Yleltä haastatteluun valikoitui kaksi henkilöä, sillä Jussila ja Rajamäki ovat yhdenvertaisessa vastuussa Urheiluruudun sisällöistä, kun taas MTV:llä Niikolla on suurin rooli Tulosruudun sisältövalinnoista. Haastattelujen avulla halusimme selvittää, miten Tulosruudun ja Urheiluruudun sisältövastaavat kokivat koronapandemian muuttaneen urheilu-uutisointia keväällä 2020.

Valitsimme haastateltaviksi ainoastaan johtoportaahan henkilöitä, sillä odotimme saavamme heiltä parhaiten tietoa kevääseen 2020 liittyen. Valikoimme haastateltavat täten eliittiotannan (Tuomi & Sarajärvi 2018, 99) perustein. Koimme kolmen haastattelun olevan riittävän kattava ja tasapuolinen määrä tutkielmaamme varten ja uskoimme, etteivät lisähaastattelut olisi tuottaneet tutkimusongelmamme kannalta enää uutta tai olennaista tietoa. Perustelemme valintojamme siis jo aiemmin esitetyllä aineiston kylläytymisellä (Eskola & Suoranta 2014, 99).

Toteutimme noin tunnin mittaiset yksilöhaastattelut viestintäalusta Microsoft Teamsin välityksellä. Päädyimme haastattelumenetelmän osalta puolistrukturoituun teemahaastatteluun, sillä tarkkojen, etukäteen valikoitujen teemojen ja kysymysten lisäksi se antaa vapauksia poiketa suunnitellusta (Hirsjärvi & Hurme 2011, 47). Haastattelijalla on esimerkiksi mahdollisuus toistaa, tarkentaa ja syventää kysymyksiä, oikeista väärinkäsityksiä, selventää sanamuotoja ja käydä keskustelua haastateltavan kanssa (mts. 85, 87–88). Se tuo esiin myös tutkittavien äänen ja ottaa huomioon, että aineiston merkitykset syntyvät vuorovaikutustilanteessa (mts. 48).

Haastattelujen jälkeen litteroimme, eli kirjoitimme puhtaaksi jokaisen haastattelun äänitallenteen, jotta hahmotamme aineiston paremmin (Hirsjärvi & Hurme 2011, 141). Litteroidun haastatteluaineiston luokittelimme toistuvuuksien mukaan viiteen eri teemaan. Teemojen hahmottamiseksi käsittelimme ainestoa yksi haastattelu kerrallaan. Teemojen avulla pystymme esittelemään sekä tulkitsemaan koronapandemian

vaikutuksia urheilu-uutisointiin selkeämmin. Luokittelun tavoitteena on tuoda esiin aineistomme keskeiset piirteet ja yhdistää ne säännönmukaisuuksien ja samankaltaisuuksien löytämiseksi (mts. 147–149).

Kerromme haastatteluiden etenemisestä hieman lisää tutkimuksen arvioinnin yhteydessä kohdassa 6.1. Haastateltaville esitetyt haastattelukysymykset löytyvät tämän tutkielman liitteistä kohdasta Liite 1.

3.2 Lähetyksen sisällönanalyysi

Tutkielmaa varten tarkastelimme Tulosruudun ja Urheiluruudun lähetyksiä koronapandemian ensimmäisen tautiaallon ajalta. Seurattavaksi viikoksi valikoitui harkinnanvaraisesti huhtikuuhun sijoittuva viikko 16. Kyseiseltä ajalta tarkastelimme seitsemää YLE TV1:ltä kello 20.55 alkavaa Urheiluruutua ja seitsemää MTV3:lta kello 22.25 alkavaa Tulosruutua. Lähetyksen analyysin ulkopuolelle jätimme ainoastaan lähetyksien alalaidassa pyörivän uutissähke-elementin sekä Tulosruudun loppukuvat.

Tarkastelimme lähetyksiä, jotta saisimme tutkielmaamme konkreettisia nostoja siitä, mistä kevään 2020 urheilu-uutisissa uutisoitiin, kun luonnollista tulosuutisoitavaa oli normaaliin verrattuna hyvin vähän. Lähetyksistä pystyimme katsomaan, synnyttikö poikkeuskevät kokonaan uusia uutisaiheita. Lisäksi pystyimme selvittämään, muuttiko kevään tilanne lähetyksien kestoa tai niiden sisäistä rakennetta. Tulosruudun lähetykset katsoimme suoraan MTV3:n suoratoistopalvelusta MTV:stä. Urheiluruudun lähetykset saimme katsottavaksi tiedostoina Yleltä, koska Yle Areenasta on mahdollista tarkastella korkeintaan kuukauden takaisia uutistallenteita.

Lähetyksineistomme tutkimusmenetelmäksi valikoitui aineistopohjaiseen tutkimukseen soveltuva induktiivinen sisällönanalyysi. Sisällönanalyysin tavoitteena on tiivistää aineistoa ja luoda siihen selkeyttä luotettavia johtopäätöksiä varten (Tuomi & Sarajarvi 2018, 122). Kyseinen menetelmä perustuu tulkintaan ja päättelyyn, jonka avulla

mekin etenemme yksittäisistä huomioista kohti käsitteellisempää näkemystä kevään urheilujournalismin tilanteesta (mts. 127). Pyrkimyksenämme on tutkia ja ymmärtää aiheitamme mahdollisimman monipuolisesti, minkä takia tutkimustamme voidaan pitää kvalitatiivisena (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara & Sinivuori 2009, 161).

Noudatimme aineistolähtöisessä sisällönanalyysissä aihetta tutkineiden Tuomen ja Sarajärven (2018) ohjeita, joiden avulla muodostimme lähetyksiemme uutisista kokonaiskuvan kolmen eri vaiheen avulla. Aloitimme analyysimme katsomalla jokaisen uutislähetysten kertaalleen, samalla muistiinpanoja tehden. Muodostimme jokaisesta insertistä, sähkeestä, sähkesatasesta ja nettinostosta niiden aihetta ja uutiskärkeä parhaiten kuvailevan lauseen. Teimme ensimmäisellä katselukerralla siis aineiston pelkistämistä, eli redusointia (Tuomi & Sarajärvi 2018, 122), jota pyrimme alla olevassa taulukossa tarkemmin esittämään.

Uutinen auki kirjoitettuna	Pelkistetty ilmaus
Veikkausliigan pienryhmäharjoittelemisessa vaaditaan erityistarkkuutta. Harjoitteluissa sallittua olla mukana ainoastaan 3–4 pelaajaa yhtä aikaa. Bundesliiga aloittanut kevyen harjoittelun. Kansalliseen liigaan ja ykkös- ja kakkos-sarjoihin odotetaan ohjeistuksia.	Suomen jalkapallosarjojen pienryhmäharjoittelu, TR 14.4. insertti, 2 min 12 sek
Valko-Venäjän palloliitto päätti siirtää naisten pääsarjan jalkapallokauden alkua koronaviruspandemian takia.	Valko-Venäjällä siirretään naisten jalkapallokauden alkua, UR 16.4. sähke + satanen, 1 min 12 sek
Koronakriisi iskee suomalaisiin sarjoihin. Yt-neuvotteluja pelaajien ja valmentajien kanssa. Lomautuksia jääkiekossa ja jalkapallossa. Kups leikkaa palkkoja 50 prosenttia.	Sm-liigaseurojen ja Veikkausliigan joukkueiden leikkaukset, UR 14.4. sähke + satanen, 1 min 2 sek

TAULUKKO 1. Esimerkkejä redusoinnista.

Toisessa vaiheessa katsoimme lähetykset uudestaan ja ryhmittelimme eli klusteroimme pelkistetyt ilmauksemme. Klusteroinnin voidaan nähdä olevan osa abstrahointia, eli sisällönanalyysin viimeistä osaa, jossa aineistosta luodaan yleiskäsitteet (Tuomi & Sarajärvi 2018, 122). Tutkielmamme yleiskäsitteiksi muodostuivat kuusi yläkategoriaa ja kaksitoista alakategoriaa, jotka esittelemme tarkemmin lähetysten analyysiä käsittelevässä luvussa. Ohessa olevassa taulukossa pyrimme hahmottamaan abstrahointimme vaiheita.

Pelkistetty ilmaus	Yläkategoria	Alakategoria
Suomen jalkapallosarjojen pienryhmäharjoittelu, TR 14.4. insertti, 2 min 12 sek	Järjestely- ja rajoitusuutiset	Harjoitteluun liittyvät
Valko-Venäjällä siirretään naisten jalkapallokauden alkua, UR 16.4. sähke + satanen, 1 min 12 sek	Järjestely- ja rajoitusuutiset	Sarjakauteen liittyvät
Sm-liigaseurojen ja Veikkausliigan joukkueiden leikkaukset UR 14.4. sähke + satanen, 1 min 2 sek	Taloutta käsittelevät uutiset	Talousvaikeudet

TAULUKKO 2. Esimerkkejä abstrahoinnista.

4 TULOKSET

Tässä osassa käsittelemme haastattelu- ja lähetysaineistoista saadut tulokset. Alaluvussa 4.1 analysoimme haastatteluissa esiin nousseita näkökulmia ja havaintoja. Alaluvussa 4.2 analysoimme puolestaan viikon 16 lähetykset luomiemme kategorioiden avulla. Tuloksista johdetut tarkemmat johtopäätökset esittelemme tutkielman viidennessä luvussa *Johtopäätökset ja pohdinta*.

4.1 Haastattelujen analyysi

Luokittelimme tutkielmaa varten kerätyn haastatteluaineiston aihealueittain viiteen eri teemaan. Tässä luvussa esittelemme näitä teemoja. Ensimmäiseksi kerromme haastateltaviemme yleisiä mietteitä koronapandemian alkuaajoista, minkä jälkeen siirrymme tarkastelemaan koronapandemian tuomia haasteita ja muutoksia. Sen jälkeen käsittelemme haastateltavien mietteitä kevään portinvartijuudesta. Seuraavaksi tarkastelemme kevään uutisaiheita ja niiden ideointia. Lopuksi kerromme, mitä poikkeuskevään työtapoja toimituksissa aiotaan hyödyntää myös jatkossa.

4.1.1 Koronakevät 2020

Yle Urheilun suunnittelevan uutispäällikön Sinikka Rajamäen mukaan kevät 2020 oli työn kannalta yhtä sumua ja reagointia. MTV Urheilun toimituspäällikkö Teemu Niikko kuvaili kevättä puolestaan ammatillisesti innostavaksi ja kiinnostavaksi ajaksi, eikä hän haasteista huolimatta kokenut kevättä kokonaisuudessaan stressaavaksi tai ahdistavaksi. Yle Urheilun toimituspäällikkö Elisa Jussila kertoi kevään sisältäneen kaaosta ja ihmetystä, kun toimituksessa haluttiin laajentaa aiheiden kirjoa ja paneutua siihen, miten pandemia vaikuttaa urheiluun.

“Aluksi oli kaiken kattava häh olo, että mitä täällä oikeasti tapahtuu. [- -] Mitä tulosurheilun sijaan tehdään?”

Elisa Jussila, Yle Urheilun toimituspäällikkö

Haastatteluissa ilmeni, että Tulosruudun ja Urheiluruudun kevään lähetykset todella muuttuivat koronapandemian takia. Sisällölliseen muutokseen vaikutti pandemian jatkuva leviäminen ja siten tulosurheilun merkittävä väheneminen. Niikon mukaan tulosurheilun keskeytyessä urheilujournalismin päivittäiseksi perusuutisoinniksi muodostui koronapandemian vaikutuksista uutisoiminen. Niikko kertoi koronapandemian aiheuttamien muutosten synnyttäneen urheilu-uutisiin tulosuutisoinnin kaltaista sisältöä, kun seurattavana oli päivittäin muuttuvan tilanteen lisäksi eri sarjojen sekä tulevan kesän urheilukilpailujen kohtalot.

“Kyllähän se korona tietyllä tavalla toi vähän sellaista tulosuutisoinnin omaista uutisisältöä. Se toi päivittäin muuttuvia tilanteita erilaisten kilpailujen tai sarjojen ratkaisuisissa. Jatketaanko vai eikö jatketa? Mitkä ovat mahdollisuudet ja uhkakuvat? Ja mitä tarkoittaa se, jos joku sarja päättyy? Kaikki oli niin uudessa tilanteessa, ja kun sarjat ja kisat tekivät päätöksiä tilanteesta omaan aikaan niin se toi tietyllä tapaa sellaista ruisleipää perusuutisointiin.”

Teemu Niikko, MTV Urheilun toimituspäällikkö

Rajamäen mukaan tulosuutisoinnin puuttuessa uutisiin täytyi etsiä aktiivisemmin yhteiskunnallisempia ja laajempia urheilumaailmaan liittyviä ilmiö- ja henkilöjuttuja. Hän koki Yle Urheilun toimittajien ajatusmaailman muuttuneen keväällä vahvemmin siihen, ettei uutisissa voida käsitellä vain tuloksia, vaan asioihin täytyy ottaa myös kantaa. Rajamäen mukaan toimituksessa ei haikailtu keväällä ottelutulosten perään.

“Pidemmän aikaa on haluttu pois siitä tuloskeskeisyydestä ja mennä enemmän taustoihin. Miten eri asiat vaikuttaa, näyttäytyy ja on osana yhteiskuntaa. Millaisia ilmiöitä, henkilöitä ja tarinoita urheilussa on. Tämä [korona] pakotti entistä enemmän siihen, kun ei ollut mitään [tuloksellista] selkänöjää.”

Sinikka Rajamäki, Yle Urheilun suunnitteleva uutispäällikkö

Jussilan mielestä poikkeuskevät oli vapauttavaa ja opettavaista aikaa. Hän koki urheilujournalismin tulleen haastetuksi, mikä edisti tekemään lähetyksiin erottuvia juttuja sekä tutkivammalla ja syvemmällä otteella tehtyjä sisältöjä. Koronapandemia antoi Jussilan ja Niikon mukaan myös pienemmille lajeille mahdollisuuden päästä paremmin esille.

Vaikka tulosurheilu oli keväällä hyvin vähäistä, ei lähetyksen tauolle laittamista pidetty kummassakaan toimituksessa missään vaiheessa vaihtoehtona. Urheilutapahtumien ja -sarjojen peruuntuessa Jussila kuitenkin myönsi hänen ensiajatuksensa olleen, että uutisointi täytyisi todennäköisesti keskeyttää.

“Ensimmäinen reaktio tilanteessa oli, että pitää lyödä varmaan lappu luukulle. Hyvin nopeesti meillä tuli kuitenkin olo, että jos maailma on myllerryksessä --, niin jos Urheiluruutu loppuisi niin se antaisi signaalin, että maailma on todella sekaisin ja että nyt eletään todella poikkeusaikoja. Tietyllä tavalla haluttiin pitää kiinni päivittäisestä lupauksesta, että olkaa huolehti, kyllä sinne teidän sohville joka ilta Urheiluruutu tulee, vaikkakin lyhennetyillä kestoilla.”

Elisa Jussila, Yle Urheilun toimituspäällikkö

Jussilan mukaan toimituksessa ryhdyttiin siis nopeasti epäuskon jälkeen miettimään urheilu-uutisten roolia yhteiskunnassa. Pitämällä kiinni päivittäisistä lähetyksistä, haluttiin katsojille tarjota pysyvyyttä poikkeustilan keskellä. Hänen mukaansa toimituksen väki koki poikkeusaikanakin velvollisuudeksi kertoa yleisölle tärkeimmät urheilumaailman uutiset. Rajamäen mielestä olisi ollut outoa, jos maailmanlaajuisen kriisin aikana Urheiluruudulla ei olisi ollut journalistisena toimijana mitään kerrottavaa. Hänen mukaansa toimituksessa löydettiin nopeasti uudet tavat toimia.

Niikon mukaan myös Tulosruudun toimituksessa pohdittiin aluksi, pystytäänkö uutislähetystä tekemään, ja millä tavalla uusi tilanne vaikuttaa lähetyksen sisältöön sekä keston. Hänen mukaansa toimituksella oli kuitenkin vahva halu näyttää, että Tulosruutuun pystytään tekemään kiinnostavaa sisältöä tulosuutisoinnin ulkopuolelta. Poikkeuksellisen tilanteen takia yksittäiset toimittajat saattoivat pohtia työnsä tulevaisuutta ja mahdollisia taloudellisia leikkauksia, mutta Niikon mukaan sen suurempaa paniikkia lomautuksista tai irtisanomisista ei kuitenkaan esiintynyt.

4.1.2 Pandemian tuomat haasteet ja lähetyksen muutokset

Koronapandemia aiheutti niin Tulosruudun kuin Urheiluruudun uutisointiin uudenlaisia haasteita. Sekä Jussila että Rajamäki mainitsivat kevään yhdeksi suurimmaksi haasteeksi alati muuttuvista rajoituksista ja suosituksista uutisoimisen. Koronapandemian ensimmäisen aallon aikana yleisemmäksi urheilujournalismin tiedonhakutavaksi muodostuikin ministeriöiden, aluehallintavirastojen, maakuntien sekä sairaanhoitopiirien kanssa viestiminen. Jussilan mukaan poliitikkojen, päättäjien ja virkamiesten ”viidakko” tuli heti pandemian alussa tutuksi, kun yleisimmiksi uutisaiheiksi muodostuivat talouteen liittyvät uutiset sekä urheilutapahtumien rajoituksista kertovat uutiset. Lisäksi urheiluseuroihin otettiin aiempaa useammin yhteyttä, kun seurojen taloudelliset tilanteet ja sarjakausien keskeytykset olivat keskustelunaiheina jatkuvasti. Jussila arveli kevään tilanteen näin ollen opettaneen urheilutoimittajille samaan aikaan uudenlaisia tiedonhankinnan tapoja.

Kesä 2020 olisi normaalioloissa ollut urheilu-uutisten kulta-aikaa. Kevään ja kesän lähetyksiin vapautui kuitenkin paljon tilaa, kun jääkiekon ja yleisurheilun maailmanmestaruuskilpailut, kesäolympialaiset sekä jalkapallon euroopanmestaruuskilpailut jouduttiin siirtämään tai perumaan koronapandemian takia. Niikon mukaan hiljaiset ajat vaativat toimittajilta ja työnjohdolta erityistä luovuutta, mutta hän ei kokenut missään vaiheessa, etteikö kiinnostavia sisältöjä olisi ollut tarjolla. Ututissisältöjen määrä vaihteli hänen mukaansa normaalin uutistytön tavoin päivittäin. Myös Ylellä oli vaurauduttu suuriin urheilutapahtumiin lisäämällä määräaikaista työntekijöitä. Tämän seurauksena urheilutoimittajia nähtiin keväällä myös muissa työtehtävissä, kuten korona-aiheisissa erikoislähetyksissä. Jussilan mielestä tämä osoitti urheilutoimittajien pystyvän monenlaiseen.

Rajamäen mukaan pandemian asettamien rajoitusten puitteissa oli haastavaa tehdä visuaalisesti näyttävää urheilujournalismia. Ututisaiheisiin vaikutti hänen mukaansa myös aiempaa enemmän se, minkälaista kuvamateriaalia oli mahdollista saada. Kevään aikana kuvan monipuolisuudesta jouduttiinkin tinkimään aiempaa useammin. Arkistokuvat nousivat uuteen arvoonsa ja videopuheluvälitteiset haastattelut arkipäiväistyivät. Jussilan mukaan toimituksessa jouduttiin miettimään ahkerammin, kuinka lähetyksiin saataisiin ajankohtaista kuvaa, jossa vauhti, visuaalisuus ja urheilun ydin korostuisivat, etteivät uutiset täytyisi pelkästään arkistokuvilla.

Poikkeuskeväänä niin Tulosruudun kuin Urheiluruudun lähetyksiä lyhennettiin. Niikko kertoi, että ehjien kokonaisuuksien turvaamiseksi Tulosruudun lähetyksiä leikattiin 14.3. alkaen noin yhden ja puolen minuutin verran. Tavallisesti Tulosruudun arkilähetykset kestävät noin kuusi minuuttia ja viikonloppulähetykset kahdeksan. Kevään aikana arkilähetykset olivat siis pääosin noin neljä ja puoli minuuttia ja viikonloppuisin kuusi ja puoli minuuttia. Vaihteluita lähetysten kestojen välillä kuitenkin esiintyi kevään aikana jonkin verran. Tulosruudun torstain lähetykset ovat ajoittain puolituntisia, eikä näiden pitempien lähetysten kestoista haluttu tinkiä poikkeuskeväänkään aikana. Pitkien lähetysten säilyttäminen perustui osittain Niikon kokemaan velvollisuuteen tarjota työntekijöilleen normaali määrä työtä. Näillä lähetyksillä

haluttiin lisäksi osoittaa, että toimituksessa kyetään tekemään laadukkaita ja pitkiä uutislähetystyksiä myös poikkeustilanteessa. Normaaleihin mittoihin Tuloruudussa palattiin juuri ennen juhannusta 15.6.

Urheiluruudun keskiviikon, torstain ja perjantain lähetykset lyhennettiin 18.3. alkaen yhdeksästä ja puolesta minuutista neljään ja puoleen minuuttiin. Viikon kuluttua tästä myös lauantain ja sunnuntain Urheiluruudut lyhennettiin samaan keston. Tällöin kaikki lähetykset kestivät neljä ja puoli minuuttia, koska maanantain ja tiistain lähetykset ovat sen pituisia normaalistikin. Rajamäen mukaan tiukka rajaus tehtiin, koska lähetysten ei haluttu poukkoilevan kevään mittaan eri kestojen välillä. Lyhennyksillä Urheiluruudussa pystyttiin Rajamäen mukaan myös sitoutumaan uutismaisten sisältöjen ja journalistisen otteen pysymiseen. Viikonlopun lähetyksiä ryhdyttiin pidentämään jälleen juhannuksen jälkeen, kun taas keskiviikon, torstain ja perjantain lähetykset jatkuivat lyhennettyinä elokuun alkuun asti. Lähetysten pidentämiseen vaikutti Jussilan mukaan kotimaisten palloilusarjojen, etunenässä jalkapallon Veikkausliigan, käynnistyminen.

Ihmisten tiedonjano oli keväällä suurta, minkä vuoksi Jussila koki oikeutetuksi antaa Urheiluruudun lähetyksaikaa varsinaiselle pääuutislähetykselle. Hänen mukaansa päivän välttämättömät urheilu-uutiset ehdittiin kertomaan supistetussa lähetyksajassa, vaikka toisinaan yksittäisiä juttuja täytyikin tiivistää. Haastateltavat eivät kokeneet kevään lyhennettyjen lähetysten täyttämistä missään vaiheessa haastavaksi, koska suuria uutisaiheita riitti kevättä pitkin. Rajamäen mukaan uutisointi keskittyi ensin laajoihin peruuntumisiin, sen jälkeen koronan aiheuttamiin talousvaikeuksiin. Ongelmien ilmetessä urheiluseuroille ryhdyttiin jakamaan talousavustuksia, joihin myös urheilu-uutisissa tartuttiin. Hiljalleen katseet alkoivat kääntymään keskeytyneiden sarjojen loppuun pelaamiseen. Jussilan mukaan läpi kevään, etenkin pandemian alkuvaiheessa, pystyi luottamaan siihen, että jostain aina nousee päivän suuri uutinen. Mikäli päivän aiheista ei syntynyt pääjuttua, mainitsi Jussila Urheiluruudulla olleen varalla ajattomampia ilmiö- sekä henkilöjuttuja.

Vaikka lähetykset lyhenivät koronapandemian ensimmäisen tautiaallon aikana, ei niiden rakenne kuitenkaan muuttunut merkittävästi. Niikko kertoi Tuloruudun lähetyksissä olleen edelleen toimittajien juontamia lähtöjuttuja ja inserttejä, uutisankkureiden lukemia lyhyempiä uutissähkeitä sekä nostoja nettiuutisista. Tuloruudussa nähtiin poikkeuskevään aikana tavalliseen tapaan myös studiovieraita. Normaalisti poiketen kevään lähetyksissä päädyttiin kuitenkin usein vain yhteen pidempään pääuutiseen, tavallisen kahden sijaan. Myös Tuloruudun loppukuvat, joissa normaalisti näytetään otteita MTV:n maksukanavien sisällöistä, kokivat poikkeuskevään aikana muutoksen, kun niiden tilalle päädyttiin sisällyttämään nostoja päivän verkkouutisista.

Rajamäki kertoi kevään Urheiluruutujen sisältäneen useimmiten yhden pidemmän jutun, muutaman sähkeen tai sähkesatasen sekä mahdollisen nettinoston. Vilkkaina uutispäivinä lähetyksissä saattoi olla Rajamäen mukaan tavallista enemmän sähkeitä. Jussila kertoi, että keväällä pyrittiin keksimään etenkin sähkesatasina toimivia juttuja, ja uskookin niiden osuuden kasvaneen kevään aikana Urheiluruudussa. Mikäli lyhyemmistä sähkeaiheista oli pulaa, tasapainotettiin lähetystä sähkesatasien avulla.

4.1.3 Portinvartijuuden ja uutiskynnyksen asema

Tuloruutuun ja Urheiluruutuun päästäkseen aiheilla ja urheilijoilla täytyy olla merkittävää arvoa, koska televisiouutisten sisältö on tarkkaan määriteltyä jo pelkästään rajallisen lähetysajan takia (Kuutti 2009, 150). Televisiouutisiin nostetaan näin ollen vain kaikkein tärkeimmät aiheet. Jussila, Niikko ja Rajamäki eivät kokeneet koronapandemian muuttaneen kanavien uutiskynnystä tai -kriteerejä kevään 2020 aikana. Haastateltavien mukaan uutisvalinta ja siten portinvartijuus oli pandemian takia kuitenkin erilaista. Yleensä urheilutoimitusten portinvartijat tekevät uutisvalintoja lajien, urheilijoiden, kilpailujen ja otteluiden suhteen, mutta keväällä tulosurheilun puuttuessa uutisvalinta nojasi eri tavalla talouteen, arkeen, rajoituksiin ja koronaviruksen tartuntaryypäitä koskeviin uutisiin.

Rajamäen mukaan koronakeväänä tärkeintä oli uutismaisen otteen säilyminen. Toimituksessa ei haluttu tyytyä siihen, että lähetyksissä on vain jotain urheilua. Jokainen uutinen piti olla perusteltavissa. Jussila kertoi tulosurheilua koskevan uutiskynnyksen pysyneen samana, eivätkä uutiskriteerit muuttuneet sen suhteen, mistä urheilu-sarjoista ja -tapahtumista Urheiluruudussa uutisoitiin. Jussilan ja Rajamäen mukaan he halusivat pitää kiinni siitä, ettei keväällä uutisoitu muutamista käynnissä olleista sarjoista, mikäli niiden tuloksia ei ollut seurattu aiemminkaan. Niikon mukaan urheilujournalismilla on sivistyksellinen vastuu asioiden laaja-alaisesta kertomisesta, mihin pyrittiin myös poikkeusaikana.

Keväällä uutisoitiin poikkeuksellisen paljon talousaiheista, minkä takia portinvartijoiden päätöksiä johdatteli Jussilan mukaan aiempaa enemmän taloudellinen realiteetti. Tämä tarkoittaa, että lähetyksiin asti hyväksyttäviä uutisia määritteli pitkälti se, keihin koronavirus vaikutti suhteellisesti eniten. Näin ollen kevään lähetyksen talousaiheisissa uutisissa korostuivat isompien lajien ja seurojen tilanteet. Vaikka Niikon mukaan katsojatutkimukset osoittavat, etteivät talousasiat lukeudu katsojien toivottuihin uutisaiheisiin, koki hän aihepiiristä uutisoimisen silti keväällä tärkeäksi, koska seurojen ja joukkueiden taloudellisilla tilanteilla on painoarvoa yhteiskunnassa.

Kevään edetessä ja koronavirukseen sairastuneiden urheilijoiden määrän kasvaessa yksittäinen tartunta ei ollut enää uutinen. Siksi urheilijoiden sairastumiset oli haasteltavien mukaan punnittava aina erikseen yhteiskunnallisen ja taloudellisen merkittävyyden näkökulmasta. Koska jokaisesta tartunnasta ei ollut mahdollista uutisoida, ainoastaan keskeisimmistä tartunnoista uutisoitiin televisiossa asti. Näin ollen koronauutisointia koskeva uutiskynnys nousi kevään mittaan korkeammaksi.

Jussila kuvaili koronaan liittyvän uutistulvan aiheuttavan koronaähkyä. Siksi portinvartijat tekivät keväällä harkitumpia uutisvalintoja urheilun ilon säilyttämisen näkökulmasta. Jussilan ja Rajamäen mukaan lähetyksiin tuotiin tietoisesti korona-aiheiden rinnalle myös urheilun hyvää mieltä tuottavaa puolta. Myöskään Niikko ei halunnut uutisissa käsiteltävän ainoastaan koronapandemian aiheuttamaa ikävää tilannetta vaan halusi tarjota myös uutisaiheita, joiden ääressä katsojien olisi mahdollista

hengähtää. Uutisia pyrittiin näin ollen tekemään esimerkiksi urheilijoista, jotka olivat jollain tapaa hyötyneet poikkeusajasta. Voidaan siis todeta, että toimitusten uutiskynnyks muovautui keväällä osittain juttuaiheiden positiivisen sävyn perusteella.

Haastateltavien mukaan sarjakausien keskeytyessä ja arvokisojen peruuntuessa lähetyksiin vapautui aikaa pienemmille lajeille. Niikon mukaan vapautuneista lähetyksistä hyötyneitä lajeja olivat esimerkiksi padel ja frisbeegolf, jotka ovat harrastusmuotoina suosittuja, mutta eivät vielä tulosurheilun näkökulmasta merkittäviä. Harvinaisempien lajien voidaankin nähdä osaltaan vaikuttaneen kevään uutiskynnykseen. Niikon mielestä kevään tilanne ja pienempien lajien laajentuminen saattoi kuitenkin samalla rikastuttaa Tulosuudun lähetyksiä ja lisätä niiden yllätyksellisyyttä.

4.1.4 Uutisaiheet ja niiden ideointi poikkeusaikana

Erilaisen uutisvalinnan myötä urheilu-uutisten uutissisällöt ja niiden ideointi väistämättä muuttuivat koronakevään aikana. Koronapandemian ensimmäisen tautiaallon aikana Tulosuudun ja Urheiluruudun pääaiheet käsittelivät usein urheiluseurojen taloudellisia asemia, urheilusarjojen tilanteita sekä kilpaurheilun tulevaisuutta. Jussilan ja Rajamäen mukaan säännöllisemmiksi uutisaiheiksi muodostuivat harjoituksiin, sarjoihin ja yleisöön liittyvät rajoitukset, yhteistoiminta- eli YT-neuvottelut, lomautukset sekä palkkojen alennukset.

Keväällä aiheita lähestyttiin myös uusista näkökulmista. Poikkeusaika loi esimerkiksi tavallisten uratarinoiden rinnalle urheilijoiden uudenlaisia kohtaloita, joihin toimituksissa haluttiin tarttua. Jussilan mukaan lähetyksiin pyrittiin keksimään aiheita ahkerammin myös urheilijoiden siviilielämästä ja arjesta. Lisäksi uutisissa haluttiin kertoa enemmän suomalaisten urheilijoiden tilanteesta ulkomailla ja ulkomaalaisten urheilijoiden tilanteesta Suomessa. Toistuvana näkökulmana oli pitkään myös se, kuinka pandemia muuttaa lyhyellä ja pitkällä aikavälillä urheilumaailmaa ja yhteiskuntaa.

Täysin uusia uutisaiheita koronapandemia ei kuitenkaan Niikon mielestä tuonut. Myös Rajamäki ja Jussila yhtyivät Niikon näkemyksiin. Rajamäki kertoi, ettei koronapandemia tuonut mukanaan täysin uusia uutisaiheita, mutta tilanne vaikutti siihen, että joistakin aiheista vain ryhdyttiin uutisoimaan aiempaa systemaattisemmin. Jussila kertoi, että keväällä enemmän huomiota saivat aiemmin taka-alalle jääneet, kuten päätöksentekoon ja urheilun taloudellisiin tukiin liittyvät aiheet. Hän mainitsi Urheiluruudun uutisoinnin laajentuneen käsittelemään myös enemmän lasten ja nuorten liikkumista sekä liikuttamista.

Juttujen ideointi vaati näin ollen myös osittain erilaista panostusta. Yle Urheilussa ideointivastuu laajeni nopeasti, kun toimituksessa ryhdyttiin joukkoistettuihin ideatalkoisiin. Tämän avulla Jussila kertoi heidän hyödyntäneen toimittajien omia taustoja ja asiantuntemusta lajeista, joita he ovat itse seuranneet jo pidemmän aikaa. MTV Urheilussa uutisaiheiden ideointiprosessi ei Niikon mukaan muuttunut, vaan ideointivastuussa olivat normaaliin tapaan Tuloruudun ja verkkouutisoinnin uutispäälliköt.

4.1.5 Nämä mukaan poikkeuskeväästä

Haastateltavien mukaan koronapandemia vaikutti urheilu-uutisointiin enemmän hyvässä kuin pahassa. Jussila, Niikko ja Rajamäki olivat kokonaisuudessaan ylpeitä kevään lähetyksistä ja kertoivat pystyvänsä seisomaan niiden takana. Jussilan mukaan joukossa oli ainoastaan yksittäisiä uutisia, jotka tuntuivat hänen mielestään hieman ”väkisin puserretuilta”. Rajamäestä tuntui, että poikkeusaikana toimittajat oppivat lähestymään urheilua yhteiskunnallisemmasta näkökulmasta. Hän toivoi, ettei uutisoinnissa palattaisi ottelut ja tulokset ensin -ajatteluun, koska kokee joukkueiden ja urheilijoiden olevan kiinnostavampia kuin pelkkä lopputulos. Myöskään Jussila ei haluaisi palata tuloskeskeisyyteen, mutta mainitsi samalla arvostavansa urheilun tuloksia ja niistä syntyviä tunteita kuvaillen niitä ”urheilun suolaksi”.

Jussilan mukaan videoyhteyden välityksellä haastattelemista aiotaan jatkaa koronapandemian jälkeenkin, koska se helpottaa toimittajia kiireisten urheilijoiden

tavoittamisessa. Jussila haluaisi säilyttää urheilujournalismissa myös tutkivan otteen sekä isojen kokonaisuuksien hahmottamisen. Hänen aikomuksenaan on ylläpitää kevään syvällistä otetta, jossa kiinnostavia aiheita etsitään ahkerasti ja lähteisiin, kuten seuroihin, pidetään yhteyttä aktiivisesti. Rajamäen toiveissa on säilyttää koronakäväänä opittu nopea reagointikyky ja valppaus.

Haastateltavamme eivät kokeneet koronan tuomia muutoksia uutisaiheisiin ja työskentelyyn sellaisiksi, joita ei kannattaisi hyödyntää myös jatkossa. Koronapandemian koettiin haastaneen urheilujournalismia ainoastaan parempaan suuntaan. Rajamäestä tuntui, että urheilutoimittajista paljastui keväällä kokonaan uusia puolia, ja että osa pitkäaikaisistakin työntekijöistä löysi poikkeusaikana toimittajuuden kokonaan uudestaan. Jussilan mukaan urheilutoimituksien piti asennoitua keväällä uudelleen, sillä mitä tahansa sisältöä televisioon ei poikkeusaikanakaan suostuttu nostamaan. Jussilan mielestä yksi kevään tärkeimmistä opeista olikin oppia löytämään uutiskriteerit täyttäviä aiheita uusista paikoista.

Koronauutisointi keräsi ihmiset keväällä televisioiden ääreen. Haastateltavien mukaan tämä näkyi suurina katsojalukuina myös Tulosruudussa ja Urheiluruudussa. Niikon mukaan Tulosruutu saattoi sivussa hyötyä pääuutisten suurista katsojaluvuista, mutta uskoo myös heidän sisältövalintojensa osaltaan pitäneen katsojat otteessaan. Vaikka perinteinen tulosuutisointi puuttui, eivät katsojaluvut siis kevään aikana Tulosruudussa tai Urheiluruudussa laskeneet.

“Kaikesta huolimatta katsojat ovat kokeneet meidän sisältövalinnat ihan mielekkäiksi, koska he ovat ilta toisensa jälkeen hakeutuneet meidän sisältöjen pariin, vaikka varmasti kaikki ovat hyvin tietäneet sen, että mitään tulosurheilua siellä ei oo tarjolla. -- Jos me oltais ihan turhaa ja heikkoa sisältöä tehty, niin kyllä olis varmaan ne katsojat kuukausien aikaan oppinut, että Tulosruutua ei ainakaan kannata katkoa.”

Teemu Niikko, MTV Urheilun toimituspäällikkö

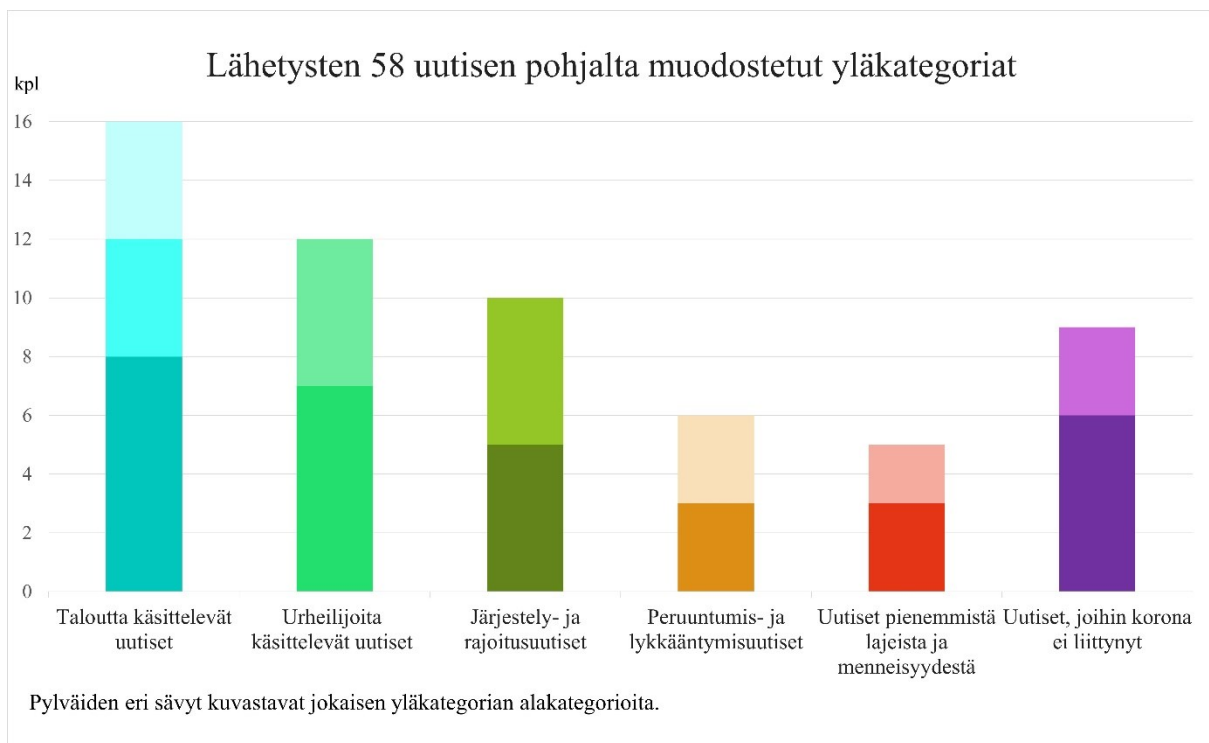
Kevään lähetykset saivat haastateltavien mukaan pääosin positiivista palautetta, eikä palaute heidän mukaansa eronnut tavallisesta. Niikon mukaan kevään palaute koski

pääosin onnistuneita sisältövalintoja. Tutkielman seuraavassa alaluvussa esittelemekin näitä Tulosuudun ja Urheiluruudun uutissisältöjä luomiemme kategorioiden avulla.

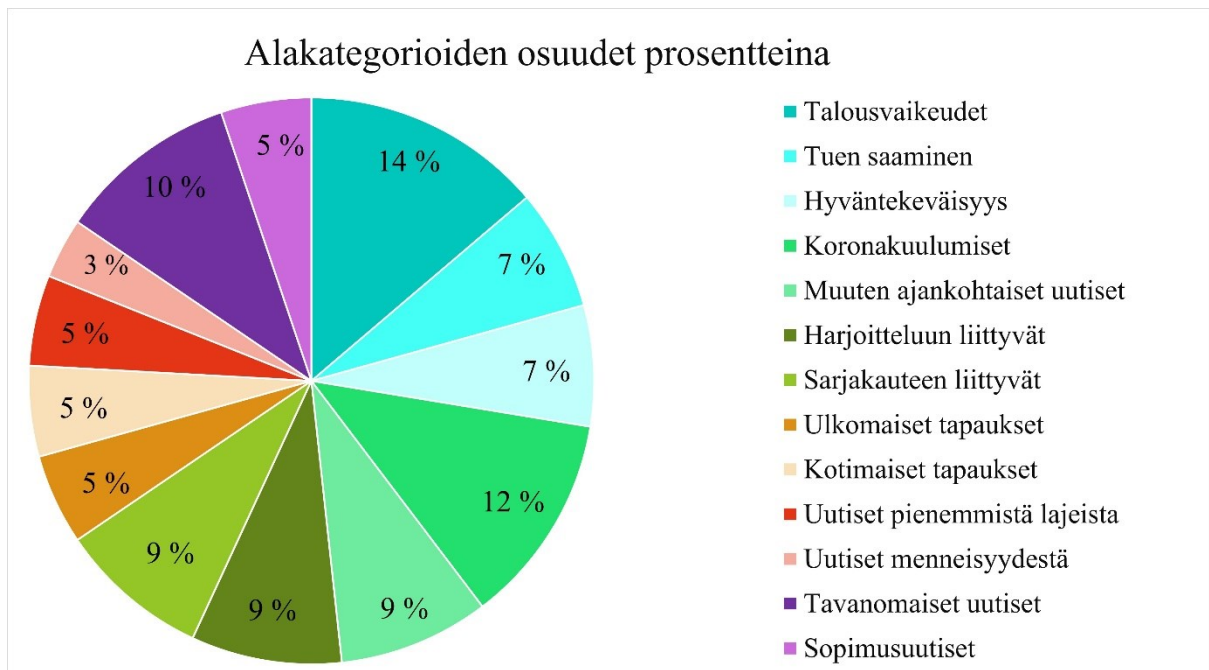
4.2 Lähetyksen analyysi

Viikolla 16 seitsemässä kello 22.25 alkavassa Tulosuudussa ja seitsemässä kello 20.55 alkavassa Urheiluruudussa lähetettiin yhteensä 58 uutista. Tässä tutkielman osassa avaamme näiden kyseisten uutisten aiheita ja sisältöjä. Teemme samalla jo joitain omia intuitiivisia päätelmiä eli luomme omia pohdintoja aineiston pohjalta (ks. esim. Dey 1993, 100). Tarkempia johtopäätöksiä teemme kuitenkin vasta luvussa *Johtopäätökset ja pohdinta*.

Muodostimme uutisten pohjalta jo aiemmin esitellyn sisällönanalyysin keinoin kuusi yläkategoriaa. Yläkategorioiden alle muodostimme yhteensä kaksitoista alakategoriaa. Sijoitimme näihin kategorioihin kaikki tarkasteluviikkomme analysoitavat uutiset. Huomioitavaa on, että otimme lähetyksistä käsittelyyn ainoastaan kuvamateriaalia sisältävät uutiset. Ulkopuolelle jätimme näin ollen lähetyksen alalaidassa pyörivän uutissähke-elementin sekä Tulosuudun loppukuvat. Seuraavat diagrammit pyrkivät luomaan selkeämpää kuvaa muodostamistamme uutiskategorioista.

KUVA 1. Viikon 16 uutiset yläkategorioittain.

KUVA 2. Viikon 16 uutisista muodostetut alakategoriat. Ympyrädiagrammin sävyt vastaavat pylväsdiagrammin sävyjä.

Käymme yläkategoriat läpi niiden suuruusjärjestyksen mukaan, suurimmasta aloittaen. Ensimmäiseksi analysoimme näin ollen talousaiheisia uutisia, joita lähetettiin tarkasteluviikollamme yhteensä 16. Tämän jälkeen avaamme toiseksi suurinta kategoriaa, joka sisältää 12 urheilijoita käsittelevää uutista. Kolmantena analysoimme kymmentä koronapandemian aiheuttamaa järjestely- ja rajoitusuutista. Tämän jälkeen siirryimme käsittelemään kuutta peruuntumis- ja lykkäytymisuutista. Viidennen kategorian loimme kolmesta pienempiä lajeja koskevasta ja kahdesta menneisyydestä kertovasta uutisesta. Viimeisenä käsittelemme yhdeksän uutisen kategorian, johon sisällytimme uutiset, joihin koronapandemia ei liittynyt. Päätimme sijoittaa tämän kategorian viimeiseksi, koska haluamme analyysissä käsitellä pandemian vaikutuksia koskevat uutiset peräkkäin.

Lähetyksissä esiintyviä uutistyyppisiä olivat insertti, sähkösatunen, sähkö ja nettinosto. Inserttiä pidetään lähetyksen pääuutisena, jolle on annettu kyseisenä päivänä eniten painoarvoa. Sähkösatunen eli haastattelun sisältävä sähköuutinen sijoittuu sähköen ja insertin väliin. Sähkeet ovat analyysissämme uutisankkurin lukemia noin puolen minuutin mittaisia uutisia. Nettinostot ovat sähköitäkin lyhyempiä ilmoituksia, joissa viitataan kanavayhtiöiden verkkosivujen uutisisältöihin. Tuomme analyysissä esiin uutisten tyyppisiä, sillä koemme sen selventävän yksittäisen uutisen kokoa ja roolia lähetyksessä.

4.2.1 Taloutta käsittelevät uutiset

Suurimman yläkategorian muodosti talousaiheiset uutiset. Urheilumaailman taloutta käsiteltiin tarkasteluviikkomme aikana yhteensä 16 uutisessa. Nämä uutiset jaoin edelleen kolmeen alakategoriaan aihepiiriensä perusteella. Alakategoriaan *talousvaikeudet* luokittelimme kahdeksan uutista, jotka käsitelivät seurojen taloudellisia vaikeuksia. Toinen alakategoria, *tuen saaminen*, koostui neljästä uutisesta, jotka koskivat taloudellisten tukien saamista. Kolmannen alakategorian, *hyväntekeväisyys*, loimme neljästä aiheesta käsittelevästä uutisesta. Talousaiheiden suuri osuus

tarkasteluviikkomme uutisista ilmentää, että Tulosruudun ja Urheiluruudun lähetykset olivat keväällä taluspainotteisia.

Käsittelimämme viikko sisälsi tasaisesti talousvaikeuksista kertovia uutisia. Viikolla 16 ainoastaan maanantaina ja keskiviikkona Tulosruudun tai Urheiluruudun lähetyksissä ei ollut yhtäkään talousvaikeuksia käsittelevää uutista. Muutoin vaikeuksista kerrottiin joka päivä vähintään toisessa lähetyksessä. Tämän alakategorian kahdeksasta uutisesta viisi oli lyhyitä, noin puolen minuutin pituisia sähköitä, jotka koskivat muun muassa palkkojen alennuksia, lomautuksia ja taloudellisia yhteistyöneuvotte-luita.

Pidempiä talousvaikeuksia käsitteleviä uutisia oli tarkasteluviikollamme kolme, ja ne kaikki esitettiin Urheiluruudussa. Tiistain uutisaiheena oli jääkiekon SM-liigajoukkueiden sekä jalkapallon Veikkausliigajoukkueiden palkat ja lomautukset, perjantaina Hiihtoliiton koko henkilöstöä koskevat lomautukset ja lauantaina se, kuinka korona-pandemia vaikuttaa urheiluseurojen leikkausten seurauksena naisten jalkapalloon. Näissä uutisissa käytettiin lyhyiden sähköiden lisäksi asianosaisten haastatteluja. Voidaan todeta, että talousvaikeuksia käsiteltiin keväällä siis määrällisesti paljon, mutta vain muutamissa uutisissa paneuduttiin niiden yhteiskunnallisiin näkökulmiin ja vaikutuksiin syvällisemmin. Tämä vahvistaa entisestään, että seurauksien tarkasteleminen on urheilujournalismissa vielä suhteellisen pientä.

Taloudellisen tuen saamisesta muotoutui keväällä aiempaa systemaattisempi uutisaihe. Se näkyy esimerkiksi siinä, että viikonlopun Tulosruuduissa ja Urheiluruuduissa molemmissa käsiteltiin valtionrahoitteisen Business Finlandin myöntämiä apurahoja. Lauantain Urheiluruudussa uutisoitiin sähköen muodossa, kuinka Liigaa pelaava jääkiekkoseura Lahden Pelicans sai Business Finlandin täyden 100 000 euron apurahan. Samassa uutisessa kerrottiin, kuinka usean muun seuran kohdalla tuen saamiseen vaatimat ehdot eivät olleet täyttyneet, eikä heille näin ollen ollut voitu myöntää tukea. Saman illan Tulosruutu uutisoi samoista asioista nettinoston muodossa. Sunnuntaina apurahauutiset jatkuivat, kun illan molemmissa ruuduissa kerrottiin Tampereen Tap-
paran sekä Porin Ässien saaneen Business Finlandin apurahan. Normaalina

viikonloppuna uutisointi keskittyisi lähinnä otteluiden ja kilpailujen lopputuloksiin, joten edellä mainitut esimerkit vahvistavat, että pandemian vaikutukset todella toivat kevään lähetyksiin tulosuutisoinnin kaltaista perussisältöä.

Kevään tilanne lisäsi hyvässä taloudellisessa asemassa olevien urheilijoiden tekemää hyväntekeväisyyttä. Näin ollen aiheesta myös uutisoitiin useasti. Siksi kolmannen talousaiheiden alakategorian muodostimme hyväntekeväisyyteen liittyvistä uutisista. Tarkkailemamme viikon ajalta yhteensä neljä uutista käsitteli tai sivusi aihetta jollain tapaa. Urheiluruudussa kerrottiin tiistaina Britannian Formula 1 -tallien valmistavan hengityslaitteita sairaaloihin. Tuloruutu uutisoi lauantaina puolestaan tennistähtien rahankeräyksestä heikommassa taloustilanteessa olevien kollegojen avuksi. Sunnuntaina Tuloruudussa kerrottiin jalkapalloseura As Roman pelaajien ja valmentajien vapaaehtoisesta neljän kuukauden palkoista luopumisesta.

Neljäs hyväntekeväisyysuutinen oli osana Tuloruudun keskiviikon uutista, jossa käsiteltiin Ranskan ympäriajon siirtymistä. Uutisen ohessa kerrottiin kyseisen kilpailun entisen voittajan Geraint Thomasin kampanjasta pyöräillä sairaanhoitajien hyväksi kolmen heidän työvuoronsa, eli 12 tunnin verran, kolmena päivänä putkeen. Suomalaisen television urheilu-uutisissa ei ole todennäköisesti koskaan aikaisemmin uutisoitu niin paljon urheilijoiden hyväntekeväisyydestä kuin keväällä 2020. Hyväntekeväisyydestä tuli näin ollen poikkeuskeväänä arvostetumpi ja siten systemaattisempi uutisaihe.

4.2.2 Urheilijoita käsittelevät uutiset

Toisen yläkategorian muodostimme urheilijoita käsittelevistä uutisista. Tämän kategorian uutiset keskittyivät yhteen tai useampaan urheiliijaan ja heidän kuulumisiinsa kyseisellä hetkellä. Kategoriaan sijoitimme yhteensä kaksitoista uutisinserttiä, joista yhdeksän kesti noin kaksi minuuttia ja kolme noin minuutin. Jaoimme uutiset edelleen kahteen alakategoriaan, *koronakuulumiset* ja *muuten ajankohtaiset kuulumiset*. Koronakuulumisissa keskityttiin pääosin siihen, kuinka juuri koronapandemia vaikutti

urheilijoiden senhetkiseen tilanteeseen. Muuten ajankohtaisissa kuulumisissa keskityttiin urheilijoihin heidän muuten ajankohtaisen tilanteensa takia. Vaikka analysoimme urheilijoiden muuten ajankohtaiset kuulumiset tämän yläkategorian yhteydessä, ovat ne laskelmissamme sisällytettynä koronauutisoinnin ulkopuolisiin uutisiin.

Koronakuulumisia käsittelevään alakategoriaan luokittelimme yhteensä seitsemän uutista. Tarkasteluviikkomme aikana Tulosruudussa päivitettiin juoksija Oskari Mörrön, formulakuljettaja Valtteri Bottaksen, jääkiekkoilija Patrik Laineen, koripalloilija Sasu Salinin ja suunnistaja Venla Harjun kuulumisia koronapandemian aikana. Urheilijat kertoivat muun muassa poikkeusajan synnyttämistä tuntemuksista sekä harjoitteluun kohdistuneista muutoksista. Lisäksi sekä Tulosruudussa että Urheiluruudussa päivitettiin neljän nuoren jääkiekkoilijan, Mikko Rantasen, Roope Hintzin, Aleksander Barkovin ja Miro Heiskasen, kuulumisia NHL-kauden keskeytyksestä ja harjoittelusta korona-aikana.

Muuten ajankohtaisia kuulumisia käsiteltiin yhteensä viidessä uutisessa. Urheiluruutuun haastateltiin ringeten maajoukkuekapteenia Marjukka Virtaa hänen uransa loppumisesta sekä jääkiekkoilija Rasmus Kuparia hänen polvensa kuntouttamisesta. Tulosruudussa kerrottiin puolestaan jääkiekkoilija Juho Lammikon ajatuksia onnistuneeseen kauteen ja tulevaisuuteen liittyen. Nyrkkeilijä Robert Helenius kertoi ajankohtaiset kuulumisensa niin Tulosruudussa kuin Urheiluruudussa, kun hän avasi ajatuksiaan ja tavoitteitaan voitettuaan vastikään menestyksensä kannalta tärkeän ottelun.

Useat urheilijoista kertovat uutiset osoittavat, etteivät urheilijat, valmentajat ja seurat tulosten takana kadonneet kevään aikana minnekään. Kevään tilanne ja kisojen peruuntumiset mahdollistivat aiempaa paremman keskittymisen urheilijoiden tarinoihin, arkeen ja siviilielämään huippu-urheilun ulkopuolella. Normaalisti urheilijoita käsittelevissä uutisissa keskityttäisiin tuleviin tai menneisiin otteluihin ja kilpailuihin, mutta keväällä urheilijoista pyrittiin luomaan monipuolisempaa kuvaa pelkän

glorifioinnin sijaan. Yksi urheilujournalismin yleisimmistä juttutyypeistä sai siis keväällä koronapandemian myötä uusia näkökulmia.

Urheilijoita käsittelevät uutiset kokivat keväällä myös visuaalisuutensa puolesta huomattavia muutoksia, kun haastatteluja ryhdyttiin tekemään useammin videovälitteisiä viestintäalustoja, kuten Skypeä tai Microsoft Teamsia, käyttäen. Tarkasteluviikkomme kahdestatoista urheilijoita käsittelevästä uutisesta seitsemän oli tehty tällaisia alustoja hyödyntäen. Ainoastaan Mörön, Laineen, Virran, Kuparin ja Harjun haastattelut oli tehty kasvotusten. Tämä osoittaa, että urheilu-uutisissa ryhdyttiin hyödyntämään huomattavasti enemmän videovälitteisyyttä. Vaikka tämän ominaisuuden uskotaan tuovan haastatteluihin läheisyyden tunnetta sekä helpottavan kiireisten urheilijoiden tavoittamista, voi se myös köyhdyttää urheilu-uutisten visuaalisuutta, jos viestintäalustoihin ryhdytään nojaamaan liikaa.

4.2.3 Järjestely- ja rajoitusuutiset

Useat seurat, joukkueet, sarjat ja kilpailut joutuivat keväällä muuttamaan toimintaansa koronapandemian takia. Siksi myös urheilu-uutisiin nousi poikkeuskeväänä monia tähän aihepiiriin liittyviä uutisia. Tulosuudussa ja Urheiluruudussa lähetettiin viikolla 16 yhteensä kymmenen rajoitus- ja järjestelyuutista. Tähän yläkategoriaan sijoittuneiden uutisten aiheina olivat esimerkiksi sarjojen tilanteet ja pienryhmäharjoitusten yleistyminen. Jaottelimme nämä kymmenen uutista kahteen alakategoriaan, joista toiseen sijoitimme harjoitteluun ja toiseen sarjakauteen liittyvät uutiset.

Harjoitteluun liittyviä uutisia oli tarkasteluviikollamme yhteensä viisi. Maanantain Tulosuudussa käsiteltiin golfkentille asetettuja rajoituksia, joiden noudattamista Suomen poliisi tarkkaili. Maanantain Urheiluruudussa kerrottiin puolestaan, miltä Veikkausliigan ja Kansallisen liigan ulkomaalaisista pelaajista tuntui olla korona-aikana Suomessa. Nämä insertit ovat mielestämme esimerkkejä monista sellaisista uutisista, jotka eivät olisi syntyneet ilman kevään tilannetta. Pandemia loi itsessään täysin uudenlaisen lähestymiskulman urheiluun, minkä voidaan nähdä vaikuttaneen

uusien uutisaiheiden syntyyn. Mielestämme koronapandemia näin ollen toi uusia uutisaiheita urheilu-uutisointiin, vaikka haastateltavamme eivät samaa mieltä olleetkaan.

Harjoitteluun liittyviä uutisia oli myös tiistain Tulosruudussa, jossa uutisoitiin yli kahden minuutin ajan Veikkausliigajoukkueiden pienryhmäharjoittelusta. Aiheeseen liittyvää keskustelua jatkettiin keskiviikon Urheiluruudussa, kun jääkiekon SM-liigaseuroilla oli erilaisia näkemyksiä harjoittelurajoituksiin liittyen. Tulosruudussa oli perjantaina nettinosto, jossa kerrottiin jääkiekkoukkue Mikkelin Jukurien vastineesta korona-ajan rajoituksiin liittyen. Useat tämän aihepiirin uutiset osoittavat, että Tulosruutu ja Urheiluruutu pystyvät vahtikoirina tarkkailemaan joukkueiden ja seurojen läpinäkyvyyttä tarpeen vaatiessa.

Myös sarjakausiin liittyviä uutisia oli käsittelemällämme viikolla viisi, joista kaikki käsittelivät ulkomaista jalkapalloa. Tulosruutu ja Urheiluruutu uutisoivat molemmat maanantaina sähköisen muodossa, kuinka Valioliigan käynnissä oleva kausi pyritään pelaamaan nopeasti loppuun Wembley Stadiumilla. Urheiluruudun torstain uutisinsertissä käsiteltiin Valko-Venäjän naisten pääsarjatason kauden alun siirtymistä. Perjantaina Tulosruudun sähköisessä avattiin Euroopan jalkapallosarjojen tilannetta ja käynnissä olevaa ottelutaukoa. Aihe oli läsnä myös sunnuntain Urheiluruudun insertissä, jossa käsiteltiin eurooppalaisten jalkapallojoukkueiden tilannetta ja otteluaikatauluja.

Harjoitteluun ja sarjakausiin liittyvät uutiset käsittelivät lähes poikkeuksetta valtalojeja, mikä vahvistaa, että Tulosruudussa ja Urheiluruudussa keskitytään arvostetuimpiin urheilun muotoihin niin valtakunnallisella kuin globaalilla tasolla. Näin ollen varsinkin jalkapallo ja jääkiekko ovat suomalaisen urheilujournalismin kentällä vahvoilla. Myös kilpaurheilun vankka asema pysyi koko kevään ajan vahvana, mikä näkyy siinä, että kevään uutisissa käsiteltiin suurimmalta osin korkeimpien sarjatasojen joukkueiden tilanteita.

4.2.4 Peruuntumis- ja lykkäytymisuutiset

Keväällä 2020 monet urheilukilpailut päätettiin siirtää tai perua kokonaan koronapandemian takia. Kilpailujen kohtaloista tulikin poikkeuskeväänä yleisempi urheilu-uutisten aihe, mikä kävi ilmi myös haastatteluissamme. Peruuntumisia tai lykkäytymisiä koskevia uutisia oli tarkasteluviikollamme kuusi. Nämä uutiset jaoinme alakategorioihin sen mukaan, käsiteltiinkö niissä kotimaisia vai ulkomaisia urheilutapahtumia. Molempiin alakategorioihin sijoittui näin ollen kolme uutista.

Jokainen ulkomaille sijoittuva uutinen käsitteli pääosin Ranskan ympäriajon siirtymistä ja kilpailun uutta ajankohtaa. Tuloruutu uutisoi aiheesta viikon aikana kahdesti. Tiistain lähetyksessä uutisen aiheena oli tapahtuman lykkäytyminen. Kyseisen sähköuutisen yhteydessä kerrottiin lisäksi nettinoston verran Ranskan Formula 1 -kilpailun siirtymisestä. Keskiviikkona Tuloruudun sähköuutisessa kerrottiin Ranskan ympäriajon uudesta ajankohdasta, mistä uutisoitiin myös saman illan Urheiluruudussa. Urheiluruudun sähköuutisessa mainittiin samalla myös Espanjan ja Italian ympäriajojen siirtymisistä.

Suomeen sijoittuvat uutiset koskivat Pihtiputaan keihäskarnevaalien peruuttamista ja Suomen naisten jalkapallomaajoukkueen Euroopan mestaruuskilpailujen karsintapeleiden siirtymistä. Minuutin mittainen jalkapalloa käsittelevä sähkösatana oli tiistain Tuloruudussa. Keihäskarnevaalien peruuntumisesta uutisoitiin puolestaan torstaina niin Tuloruudussa kuin Urheiluruudussa. Kategorian uutisten perusteella on pääteltävissä, että Tuloruudussa ja Urheiluruudussa ollaan kiinnostuneita niin kotimaisesta kuin ulkomaisesta urheilusta. Televisiouutisoinnin uutiskynnyksen ylitti poikkeuskeväänä perinteisten kotimaisten kilpailujen lisäksi suurten globaalien tapahtumien kohtalot.

Usein television urheilu-uutisissa raportoidaan lähestyvistä ja meneillään olevista urheilukilpailuista. Poikkeuskeväänä tämä ei ollut samalla tavalla mahdollista, mutta tietyllä tavalla laajojen peruuntumisten voidaan nähdä synnyttäneen samantyylistä

uutisoitavaa tasaisesti pitkin kevättä. Tämäkin osoittaa pandemian synnyttäneen urheiluuutisiin perusuutisoinnin kaltaista sisältöä.

4.2.5 Uutiset pienemmistä lajeista ja menneisyydestä

Tarkasteluviikollamme uutisoitiin kolmesta mielestämme tuloksellisesti ja huippu-urheilullisesti pienemmistä urheilulajista, jotka eivät lukeudu Suomen niin sanottuihin valtalajeihin. Lisäksi lähetyksissä oli kaksi nettinostoa, jotka käsittelivät menneisyyden urheilutapahtumia. Käsittelemme nämä uutiset omissa alakategorioissaan: *uutiset pienemmistä lajeista* ja *uutiset menneisyydestä*. Arvelemme, että nämä uutisaiheet tulivat koronapandemian myötä huomattavasti näkyvämmiin esille. Tämän yhdistävän tekijän vuoksi koimme yhteisen yläkategorian muodostamisen perustelluksi.

Kolme mielestämme pienemmistä urheilulajeista tehtyä uutista käsittelivät online-shakkia, kilpa-ajoa rallisimulaattoreilla sekä ratsastustallien tilannetta pandemian aikana. Online-shakki, joka oli kasvattanut suosiotaan koronapandemian myötä, oli aiheena maanantain Urheiluruudussa. Minuutin mittaisessa sähkösatasessa kuvailtiin tarkasti lajin kasvavaa suosiota ja sitä, kuinka virtuaalista shakkiturnausta oli suunniteltu aiemminkin järjestettäväksi, mutta vasta koronapandemia oli antanut lopullisen syyn toteuttamiseen. Uutinen osoittaa, että urheilu-uutisissa todella haluttiin kertoa myös koronan tuomista hyvistä puolista, josta haastateltavamme kertoivat.

Kevään aikana monia urheilulajeja sovellettiin virtuaaliversioiksi ja simulaattoreiden avulla kilpailtavaksi. Tämän innoittamana sunnuntain Tuloruudussa kerrottiin ralli-autoilijoiden hyödyntävän simulaattoreita ajotuntumansa ylläpitämiseksi ja leikkimielisten kilpailujen järjestämiseksi. Kahden minuutin uutisinsertissä kerrottiin lisäksi digitaalisen rata-autoilun suomenmestaruussarjan käynnistyneen sekä virallisen Formula 1 -sarjan keskeytyneen ja siirtyneen leikkimielisesti virtuaaliseksi. Ralli ja online-shakki molemmat voisivat olla televisiuutisissa myös normaalina keväänä, mutta uskomme koronapandemian pakottaman virtuaalisuuden kuitenkin nostaneen näiden aiheiden uutisarvoa, minkä vuoksi ne pääsivät lähetyksiin niin laajasti.

Viimeinen mielestämme pienempiä lajeja edustanut uutinen käsitteli ratsastustallien tilannetta koronapandemian aikana. Uutisen näkökulmana oli, kuinka hevoset ja ratsastus auttavat pandemiakriisin aiheuttaman ahdistuksen keskellä. Kahden ja puolen minuutin uutinen, joka täytti yli puolet lähetyksen kokonaisajasta, näytettiin sunnuntain Urheiluruudussa inserttiuutisena. Uskomme, että ratsastus olisi voinut olla uutisaiheena ilman koronapandemiaakin, mutta tällöin uutisen näkökulma olisi ollut väistämättä erilainen ja lähetyksrooli myös todennäköisesti pienempi. Kyseinen uutinen voidaan laskea niin sanotuksi hyvänmielenjutuksi, jonka takia sen uutisarvo saattoikin kevään mittapuulla nousta ja siten mahdollistaa sille enemmän lähetyksaikaa.

Kahdesta menneitä urheilutapahtumia koskevasta uutisesta ensimmäisessä käsiteltiin jalkapallon Veikkausliigaa. Maanantain Urheiluruudun nettinostossa tuotiin esiin, kuinka Veikkausliigan kauden olisi normaalioloissa pitänyt alkaa kyseisenä päivänä. Kevään tilanteen sanelemana uutisessa kuitenkin vain muisteltiin verkkouutiseen koottuja Veikkausliigan kolmenkymmenen vuoden takaisia tunnelmia. Alakategorian toinen uutinen liittyi autourheiluun, tarkemmin kilpa-autojen moottoreihin. Sunnuntain Tuloruudussa viitattiin nettiuutiseen, jonka mukaan BMW oli 2000-luvun alussa rakentanut loistavan F1-moottorin, mutta ei ollut onnistunut hyödyntämään sitä formula-autoissaan. Kyseisen uutisen olisi voinut sijoittaa myös *uutiset, joihin korona ei liittynyt* -kategoriaan, mutta mielestämme se soveltui kuitenkin paremmin menneiden uutisten kategoriaan, sillä emme koe sen olevan täysin perinteinen urheilu-uutinen.

Kuten on mahdollista huomata, menneistä kertovat uutiset olivat suhteellisen pienessä osassa tarkasteluviikkomme uutisointia. Tuloruudussa ja Urheiluruudussa molemmissa nähtiin ainoastaan yksi aihepiirin uutinen nettinoston muodossa. On kuitenkin mahdollista, että korona-aika innosti ja mahdollisti tuomaan uutisiin normaalia enemmän menneiden tapahtumien käsittelyä. Tällaisella uutisoinnilla saatiin kokea olevan tavallista enemmän perusteluja, kun lähes kaikki huippu-urheilu oli keskeytettyinä. Viikkotasolla menneistä uutisoiminen vaikutti olevan kuitenkin pientä.

4.2.6 Uutiset, joihin korona ei liittynyt

Kaikkien edellä esitettyjen uutisten lisäksi lähetyksissä nähtiin yhdeksän uutista, joiden aiheisiin tai julkaisuun koronapandemia ei mielestämme vaikuttanut. Tämän yläkategorian pohjalta muodostimme kaksi alakategoriaa, joihin sijoitimme nimien mukaisesti *tavanomaiset uutiset* ja *sopimusuutiset*. Vaikka pelaaja- ja valmentajasopimuksia käsittelevät uutiset voidaan nähdä myös tavanomaisina urheilu-uutisina, koimme tutkielman kannalta selkeämmäksi erotella sopimusuutiset omaan kolmen uutisen alakategoriaansa. On huomionarvoista mainita, että tämän kategorian uutisten lisäksi koronapandemia ei ollut osallisena myöskään *urheilijoiden muuten ajankohtaiset kuulumiset* -alakategorian uutisissa. Kyseiset uutiset ryhmittivät mielestämme vain paremmin käsiteltäväksi *urheilijoita käsittelevät uutiset* -yläkategoriaan. Laskelmissamme käsittelemme kyseiset uutiset kuitenkin koronaan liittymättöminä uutisina.

Tarkasteluviikollamme nähtiin yhteensä kuusi tavanomaista uutista. Tavanomaiset urheilu-uutiset käsittelevät usein tulosten ohella urheilun eettisiä käytänteitä, kuten yleistä järjestystä sekä pelisääntöjen kunnioittamista ja muuttumista (Heinilä 2000, 280). Tästä esimerkkinä tiistain Urheiluruudun kolmen minuutin mittainen uutisintertti, jossa käsiteltiin Suomen hiihtoliiton antamaa kritiikkiä maastohiihdossa voimaan tulevaa suksien voitelua koskevaa sääntömuutosta kohtaan. Uutinen ei liity koronapandemiaan, mutta on hyvä pohtia, olisiko uutinen saanut tavallisena huhtikuuna näin suuren osuuden uutislähetyksestä, kun seuraavan hiihtokauden oli määrä käynnistyä vasta noin seitsemän ja puolen kuukauden kuluttua. Aihe saattoi olla ajankohtainen, mutta mielestämme pandemialla mahtoi hyvinkin olla vaikutusta uutisen poikkeuksellisen pitkään keston kyseisenä hetkenä.

Tavanomaisten uutisten toinen hiihtoaiheinen uutinen oli lauantain Tuloruudun nettinosto, jossa käsiteltiin entisen maastohiihtäjän, Stina Nilssonin, harjoittelua kohti hänen ensimmäistä kauttaan ampumahiihtäjänä. Nettinosto ei sisältänyt henkilöjutun piirteitä, kuten urheilijan itsensä kommentteja, minkä vuoksi sijoitimme kyseisen uutisen tavanomaisten uutisten kategoriaan urheilijoita käsittelevän kategorian sijaan. Kolmas talvilajeja käsittelevä tavanomainen uutinen nähtiin sunnuntain

Tulosruudussa. Kahden ja puolen minuutin pituisessa insertissä kerrottiin Forssan Palloseuran pääsystä Mestikseen. Vaikka uutinen oli ajankohtainen, on mahdollista, että pandemialla oli vaikutusta sen huomattavaan osuuteen lähetyksessä.

Viikolla 16 uutisoitiin kolmen uutisen verran haulikkoampuja Vesa Törnroosin kuolemasta. Tulosruutu ja Urheiluruutu uutisoivat torstain lähetyksissään Törnroosin kuolleen syöpään 37-vuotiaana. Urheiluruudun insertti kesti lähes kaksi minuuttia ja siinä käsiteltiin laajasti Törnroosin uraa ja elämää. Tulosruudussa aiheesta kerrottiin sähköuutisen muodossa, jonka ohessa olleessa nettinostossa kerrottiin trap-ampuja Satu Mäkelä-Nummelan surevan kollegansa edesmenoa. Kuolemaan liittyvät uutiset ovat ajasta riippumattomia, minkä vuoksi sijoitimme kyseiset uutiset tavanomaisten uutisten alakategoriaan.

Vaikka sarjat olivat keväällä tauolla, saatiin lähetyksiin kuitenkin ammennettua perinteisenä urheilujournalismin aihealueena koettuja pelaaja- ja valmentajasopimus uutisia. Sopimusuutisia nähtiin tarkasteluviikollamme sähköuutisten muodossa kolme ja ne kaikki lähetettiin Urheiluruudussa. Perjantain lähetyksessä kerrottiin Tommi Niemelän ryhtyvän jääkiekkjoukkue Pelicansin uudeksi päävalmentajaksi. Lauan taina uutisoitiin puolestaan jääkiekkoilija Joonas Korpialon jatkavan NHL-seura Columbus Blue Jacketsissa ja koripallovalmentaja Ville Tuomisen siirtyvän päävalmentajaksi Helsingborgin joukkueeseen Ruotsiin.

Koronaan liittymättömien uutisten vähäinen määrä ilmentää urheilujournalismin mukautumiskykyisyyttä. Kevään uuteen tilanteeseen keskityttiin välittömästi suurella voimakkuudella, eikä tavanomaisia, aiemmin suuressa roolissa pidettyjä uutisia etsitty lähetyksiin väkisin. Seuraavassa luvussa pohdimmekin lisää urheilujournalismin mukautumiskykyisyyttä ja luomme tarkempia johtopäätöksiä kevään tilanteesta.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tässä luvussa kiteytämme analyysiosioista nousseita johtopäätöksiä ja pohdimme tuloksiamme. Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, minkälaista Tulosruudun ja Urheiluruudun uutisointi oli keväällä 2020 koronapandemian ensimmäisen tautiaallon aikana. Tutkimuksessamme etsimme vastauksia siten seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

1. Millaisia uutisia Tulosruudussa ja Urheiluruudussa oli keväällä 2020?
2. Miten lähetykset muuttuivat koronapandemian takia?

Haastattelu- ja lähetyksineistoista saimme selville, että koronapandemian aiheuttama tulosurheilun keskeyttäminen vaikutti keväällä 2020 suomalaisen television urheilu-uutisointiin. Suurin muutos aiempaan olikin tulosuutisoinnin osuuden merkittävä väheneminen, jolloin lähetyksia vapautui muulle urheilu-uutisoinnille. Tarkastelemme viikon lähetyksissä ei esitetty yhtäkään tuloksia käsittelevää uutista, mikä on suuri ja huomionarvoinen muutos aiempaan. Poikkeuksellinen aika osoitti, että urheilu-uutisia pystytään tekemään ilman tulosurheilua, eikä tuloksettomuutta koettu-kaan toimituksissa niinkään ongelmana. Tulosuutisoinnin tilalle muodostui koronapandemiaa koskevien uutisaiheiden vyöry, jonka seurauksena kevään Tulosruudut ja Urheiluruudut täyttyivät pitkälti koronauutisista.

Tarkasteluviikkomme 58 uutisesta 44 oli jollain tapaa yhdistettävissä koronapandemiaan. Lähetyksien uutisista siis 76 prosenttia oli joko suoraan koronapandemiaan

liittyviä tai sellaisia, joiden uskomme päässeen television uutisaiheeksi vain koronapandemian aiheuttaman tulosurheilun kadon takia. Suurin osa koronauutisista lukeutui ensimmäiseen ryhmään. Vain muutama uutinen vaikutti mielestämme siltä, ettei se normaalina keväänä ylittäisi uutiskynnystä. Ensimmäisen ryhmän uutisina voidaan pitää esimerkiksi kilpailujen peruuntumisia koskevia uutisia sekä järjestely- ja rajoitusuutisia. Jälkimmäisen ryhmän esimerkkeinä voidaan pitää Tulosruudun uutista BMW:n vanhasta moottorista tai Urheiluruudun uutista online-shakista.

Lähetyksien uutisista ainoastaan 14:n aiheena ei näin ollen ollut koronapandemia. Nämä 24 prosenttia käsittelivät urheilun tavanomaisia aiheita, kuten sääntömuutoksia tai pelaajasopimuksia. Uutisiin, joihin korona ei liittynyt laskimme mukaan kyseisen kategorian lisäksi myös urheilijoiden *muuten ajankohtaiset kuulumiset* -kategorian uutiset. Tavanomaista uutisoitavaa saatiin siis ammennettua jonkin verran pandemian aiheuttamasta tilanteesta huolimatta. Tämä osoittaa urheilun pyörien pyöriineen taustalla myös poikkeusaikana. Tosiasia kuitenkin on, että pandemia täytti todella suuren osuuden television urheilu-uutisoinnista keväällä 2020. Pandemian aiheuttamat muutokset olivat niin viikko- kuin päivätasolla yleisin aihealue sekä Tulosruudussa että Urheiluruudussa.

Lähetyksen aihepainotteisuudet vaihtelivat pitkin kevättä. Pandemian alussa uutisointi keskittyi peruuntumisiin, kunnes siirryttiin tarkastelemaan urheilumaailmaa koskevia talousvaikeuksia ja sen seurauksena joukkueiden saamia taloustukia. Vaikeuksien väistyttyä valokeilasta, katseet kääntyivät keskeytyneiden sarjojen loppuun pelaamiseen. Uutisoitavaa siis riitti, eikä lähetyksiä suunniteltu missään vaiheessa laitettavan tauolle, sillä urheilutoimituksissa koettiin velvollisuudentunnetta katsojia kohtaan. Haastateltavamme eivät kokeneet kevään lähetyksen täyttämistä haastavaksi, sillä heidän mielestään koronatilanne synnytti lähetyksiin tulosuutisoinnin tapaista perussisältöä. Tilanteessa on kuitenkin otettava huomioon Tulosruudun ja Urheiluruudun lyhennetyt lähetyssajat, kun suurin osa televisiouutisoinnin ajasta käytettiin kummallakin kanavalla illan pääuutislähetykseen. Tavallisen pituisten lähetysten täyttäminen olisi voinut olla haastateltavien mielestä haastavampaa.

Kevään tilanteen takia on mahdollista miettiä, kuinka kauan urheilujournalismia pystyttäisiin tekemään ilman tulosurheilua. Tähän liittyen pohdimme myös, mitä lähetykset sisältäisivät, jos tulosurheilun tilalle ei syntyisi toista perusuutisoinnin lähdettä. Tällöin uutisoinnissa saatettaisiin palata lähemmäs esimerkiksi 60–70-luvun vaihteessa lähetettyä Kuntoruutua (Himberg 2013). Silloin lähetyksistä tulisi tulosten ja huippu-urheilun sijaan liikuntapainotteisia ja kansalaisia valistavia.

Suurien kilpailujen peruuntuessa urheilu-uutisissa saatettiin käyttää tavallista enemmän aikaa menneiden muisteluun. Tästä ei ole kuitenkaan suoraa varmuutta viikon 16 lähetyksen perusteella, joissa nähtiin ainoastaan kaksi menneisyyteen viittaavaa uutista. Tämä osoittaa, että urheilu-uutisissa pyrittiin pandemiankin aikaan keskittymään ajankohtaisiin aiheisiin uutiskriteerien mukaisesti. Haastateltavamme kertoivat, että kevään tilanne saattoi mahdollistaa myös joillekin pienemmille lajeille ja tuntemattomammille urheilijoille enemmän lähetyksiaikaa. Tarkasteluviikkomme kolmen pienempiä lajeja käsittelevän uutisen perusteella sellaisiin ei kuitenkaan varsinaisesti turvauduttu. Tämä vahvistaa, että urheilujournalismissa keskitytään valtalajeihin, urheilun huippunimiin sekä suuriin urheilukilpailuihin, joiden uskotaan kiinnostavan kohdeyleisöä eniten.

Vaikka haastateltavien mielestä koronapandemia ei luonut täysin uusia uutisaiheita, monet aiemmin pienemmälle huomiolle jääneet aiheet nousivat heidän mielestään näkyvämmiin ja systemaattisemmin esiin. Tällaisia olivat esimerkiksi talousaiheiset uutiset, joita oli meidänkin tarkasteluviikkollamme kaikista eniten. Muita normaalia poikkeavia uutisaiheita olivat urheilukisojen peruuntumis- ja lykkääntymisuutiset sekä rajoitus- ja järjestelyuutiset. Urheilijoita käsittelevät uutiset saivat puolestaan uusia piirteitä, kun juttujen näkökulmaksi valikoitui pandemia-ajan tuomat muutokset harjoitteluun ja kilpailemiseen. Meidän mielestämme koronapandemia näin ollen loi urheilujournalismin uusia uutisaiheita. Samalla kuitenkin pohdimme, mahtoiko koronapandemia kaventaa suomalaisen television urheilu-uutisointia, sillä viikon 16 lähetykset toistivat sisällöllisesti hyvin pitkälti toisiaan. Toisaalta lähetyksen voidaan nähdä keväällä juuri laajentuneen, kun yleisintä aihepiiriä, tulosuutisointia, ei ollut.

Urheilujournalismin portinvartijuuden voidaan nähdä tulosuutisoinnin väistyessä muuttuneen, vaikka haastateltavamme eivät niin kokeneetkaan. Vaikka uutiskriteerien ja uutiskynnyksen koettiin pysyneen samoina, analyysimme perusteella uutisvalinnassa (ks. Kuutti 2009, 150) tapahtui kevään aikana vaihteluita, joiden koemme heijastuvan portinvartijuuden muutokseen. Lähetysiin täytyi valita aiheet nimittäin uusista lähtökohdista ja näkökulmista käsin. Lähetysten tasapainoa mietittiin myös tavallista enemmän, koska lähetysten ei haluttu täyttävän pelkästään koronauutisoinnista. Siksi lähetysiin ryhdyttiin tarkoituksella miettimään ”aurinkoisempia” aiheita pandemiauutisoinnin ympärille. Kevään edetessä koronauutisointia koskeva uutiskynnys myös nousi, kun jokaisesta peruuntumisesta ja tartunnasta ei ollut enää relevanttia uutisoida televisiouutisissa asti.

Portinvartijuuteen ja edellä esitettyihin esimerkkeihin voidaan soveltaa assosiaatiomallia, jota pidetään portinvartijateorian yhtenä vanhimmista lähestymistavoista. Assosiaatiomalliin kuuluu kaksi valintaan liittyvää näkökulmaa, joista ensimmäisessä tietyn käsittelyssä olevan uutisen relevanttiutta punnitaan sen perusteella, onko muita vastaavanlaisia uutisia julkaistu lähiaikoina, jolloin myös käsittelyssä olevan uutisen täytyy olla tarpeellinen. Toisessa näkökulmassa ajatellaan vastaavasti, että kyseisen kaltaisen uutisen ollessa lähiaikoina paljon esillä, ei samankaltaista uutista enää tarvita. (Snodgrass, ym. 1984, 34.) Haastateltavien kertomien esimerkkien valossa voidaan todeta, että molempia näkökulmia todella ajateltiin kevään aikana urheilutoimittuksissa tietoisesti ja mahdollisesti myös tiedostamatta.

Toimituksissa kohdattiin keväällä uusia ongelmia, kun esimerkiksi kiinnostavan liikuvan kuvan saaminen poikkeusajan rajoitusten puitteissa osoittautui haastavaksi. Kuvan monipuolisuudesta jouduttiin kevään aikana tinkimään, kun arkistokuvaan oli rajoitusten myötä nojattava tavallista enemmän. Laadukkaan arkistokuvan merkitys saattoi toimituksissa siis kevään aikana korostua, minkä takia pohdimme, keskitytäänkö juttukeikoilla jatkossa tallentamaan aiempaa enemmän ajattomampaa kuvaa, johon tukeutua myöhemmissä vastaavanlaisissa tilanteissa. Urheilujournalismi koki myös haastateltavien tasolla muutoksia, kun alati vaihtuvien rajoitteiden ja

suositusten myötä urheilutoimittajat olivat yhteydessä useammin ministeriöihin, aluehallintavirastoihin ja sairaanhoitopiireihin. Vaikka aikaavievä tiedustelu koettiin myös haasteeksi, kertoi Jussila sen olleen urheilutoimittajille myös hyvää tiedonhaun oppiaikaa. Samanlaisia tunteita herätti videopuheluvälitteiset haastattelut, joita pidettiin aluksi kummallisina, mutta joihin totuttiin nopeasti. Edellä esitetyistä esimerkeistä voidaan päätellä, että kevään haasteet samaan aikaan uudistivat television urheilu-uutisten kerrontaa ja kuvaa.

Haastateltavamme kokivat kevään lähetykset onnistuneiksi ja kiinnostaviksi. Ajanjakso sai jatkuvasti uusia mittasuhteita, kun pandemian vaikutusten kokonaiskuva alkoi myös urheilun osalta laajentumaan. Haastateltavat uskoivat kevään lähetysten sisältäneen aina ajalleen tärkeimpiä urheilumaailman uutisia. Tarkasteluviikkomme uutisten perusteella huhtikuun tärkeimmiksi aiheiksi koettiin näin ollen koronapandemian aiheuttamat talousvaikeudet, rajoitukset sekä kilpailujen peruuntumiset. Lisäksi urheilijoiden uudenlaiset tilanteet koettiin tarkastelemisen arvoisiksi. Tuloruu-dun ja Urheiluruudun katsojaluvut eivät laskeneet poikkeuskevään aikana, mikä osoittaa, että urheilu-uutisia seuraavat eivät ole kiinnostuneita pelkästään tuloksista, vaan haluavat tietää ajalle keskeisimmistä urheiluaiheista. Tämä tieto voi innoittaa urheilutoimituksia tekemään enemmän uutisia myös tulosurheilun ulkopuolelta.

Nopeassa ajassa tehdyt suuret muutokset osoittavat television urheilujournalismin olevan valmis mukautumaan ajankohtaisiin aiheisiin tilanteen vaatimalla tavalla. Perinteisestä uutisoinnista päästettiin pakon edessä irti, kun tuloksia ei ryhdytty etsimään lähetyksiin väkisin. Haastatteluissa kävi ilmi, että muutosten koettiin haastaneen urheilujournalismia parempaan suuntaan, koska urheilujournalismin kentälle on pitkään toivottu tulosuutisoinnin osuuden vähenemistä ja yhteiskunnallisempien aiheiden yleistymistä. Kevään tilanteen voidaan nähdä olleen herättävä ja liikkeelle-paneva ajanjakso tälle muutokselle. On kuitenkin vaikeaa arvioida, kuinka pysyvää muutos on, koska uudistuksia tehtiin vain hetkellisesti tilanteen painostamana, jolloin vanhoihin tapoihin palaaminen voi olla helppoa. Vaikka haastattelujen perusteella voimme olettaa, ettei television urheilu-uutisissa palata samanlaiseen

tuloskeskeisyyteen kuin ennen, pidetään tulosuutisointia kuitenkin edelleen yhtenä tärkeimmistä ja välttämättömmistä urheilujournalismin osa-alueista. Siksi huomattavia muutoksia television urheilu-uutisoinnissa ei tule todennäköisesti tapahtumaan pelkästään koronapandemian vauhdittamana. Pysyvään sisällölliseen muutokseen tarvitaan ajatusmaailmojen ja tärkeysjärjestyksien muuttumista niin katsojien kuin urheilutoimitusten kohdalla.

6 LOPUKSI

Tutkielmamme viimeisessä luvussa arvioimme tutkimuksemme onnistuneisuutta kiinnittämällä samalla huomiota sen puutteisiin. Lisäksi tuomme esiin mahdollisia jatkotutkimusaiheita aiheesta kiinnostuneille.

6.1 Tutkimuksen arviointi

Koemme tutkimuksemme aiheen tärkeäksi ja perustelluksi, sillä vastaavankaltaista tilannetta ei ole pystytty tutkimaan koskaan aikaisemmin. Haastattelemisen ja lähetysten tarkasteleminen osoittautuivat aineistonkeruumenetelminä onnistuneiksi, koska saimme vastaukset tutkimuskysymyksiimme. Molempia menetelmiä hyödyntämällä pystyimme luomaan kokonaisen kuvan suomalaisen television urheilu-uutisista poikkeuskeväänä 2020. Kokonaisvaltaista lopputulosta edesauttoi myös molempien, niin Tulosuudun kuin Urheiluruudun, uutisisältöjen ja -työn tarkkailu. Siksi uskommekin tutkimuksesta saatujen tulosten olevan yleistettävissä suomalaisen urheilujournalismin kentälle.

Haastattelujen avulla saimme kattavaa kuvaa kevään vaiheista ja koronapandemian aiheuttamista muutoksista. Lähetystyöä tarkastelemalla pystyimme kertomaan konkreettisesti, mistä poikkeuskevään aikana uutisoitiin. Lähetystyöä seuraamalla pystyimme myös tarkastamaan, olivatko haastateltavien vastaukset linjassa lähetysten uutisten kanssa. Näin ollen tarkastelimme aiheitamme monesta eri suunnasta.

Tuloksiimme pitää kuitenkin suhtautua myös kriittisyydellä, sillä tuloksemme ja johtopäätöksemme eivät ole täysin aukottomia. Tiedostamme, että ainoastaan yhden viikon lähetysten tarkkailu luo liian suppean kuvan laajojen linjojen esiin tuomiseksi. Analysoitavien lähetysten toisenlainen määrä saattaisi hyvin jopa kumota tuloksemme. Tutkielmamme lopputulema voisi olla myös hyvin erilainen, jos olisimme haastatelleet toimituspäälliköiden ja sisältöpäällikön sijaan esimerkiksi urheilutoimittajia, tai tarkastelleet jonkun toisen viikon lähetyksiä.

Tutkielmassamme onnistuimme kuitenkin hahmottamaan sekä luokittelemaan aineistomme toistuvat elementit ehjiksi kategorioiksi ja teemoiksi. Sisällönanalyysi osoittautui toimivaksi tutkimusmenetelmäksi lähetysaineiston analyysiin. Täytyy kuitenkin muistaa, että tekemämme kategorisoinnit ovat ainoastaan näkemyksiämme aiheesta. Joku toinen olisi voinut tehdä uutisten jaot eri tavalla, jolloin myös tulokset olisivat erilaiset. Valittujen aineistojen lisäksi myös tutkijoiden lähestymistavoilla on siis vaikutusta tulosten muodostumiseen. Yleensä tutkijat eivät pysty myöskään hyödyntämään kaikkea aineistoaan (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 225), mikä tapahtui myös meidän kohdallamme. Käsittelimme aineistostamme ainoastaan ne asiat, jotka koimme kaikista relevantimmiksi, jolloin joitain tietoja jäi väistämättä tämän tutkielman ulkopuolelle.

Puolistrukturoidulla teemahaastattelulla saimme haastateltavilta laajaa, mutta tarvittavan yksityiskohtaista tietoa poikkeuksellisesta keväästä. Vaikka puolistrukturoitu haastattelu mahdollistaa keskustelevan haastattelemisen, meidän haastattelumme etenivät suurelta osin kysymys-vastaus-tyyppisesti (Ruusuvuori & Tiittula 2005, 29). Kysyimme haastateltavilta ensiksi heidän laajemmista mielteistään, jonka jälkeen etenimme yksityiskohtaisempiin kysymyksiin (Hirsjärvi & Hurme 2011, 107). Esitimme haastateltaville kysymyssarjojen sijaan yhden kysymyksen kerrallaan, jolla varmistimme, että saimme vastaukset kaikkiin kysymyksiimme (Ruusuvuori & Tiittula 2005, 54). Uskomme haastatteluista saatujen tietojen olevan todenmukaisia, sillä kevään tapahtumat olivat haastateltavilla vielä varsin hyvässä muistissa syksyllä 2020.

Vaikka haastattelukysymykset eivät mielestämme johdatelleet haastateltavia vastaamaan tietyllä tavalla, on kuitenkin mahdollista, että ohjasimme tarkoittamattamme heidän näkökantojaan. Pyrimme kuitenkin välttämään johdattelua laatimalla haastattelukysymykset mahdollisimman neutraaleiksi ja suunnittelemalla ne tarkasti etukäteen. Koska tutkimushaastattelua ohjaa kuitenkin aina tutkimuksen tavoite (Ruusu-
vuori & Tiittula 2005, 23), suuntasimme haastateltavien vastauksia takaisin aihepiiriimme, eli television pariin, mikäli he ajautuivat kertomaan tutkimuksemme kannalta epäolennaisista asioista, kuten verkkouutisoinnista.

On yleistä, että aloittelevat tutkijat valitsevat tutkimukseensa liian laajan aiheen, eivätkä rajaa sitä tarpeeksi (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara, & Sinivuori 2009, 81). Pohdimmekin moneen otteeseen, valitsimmeko liian suuren aihealueen tutkittavaksi, ja olisi siko ollut parempi perehtyä pienempään kokonaisuuteen syvällisemmin. Uskomme kuitenkin keränneemme onnistuneesti yhteen tietyn ainutlaatuisen ajanjakson tapahtumat, minkä takia laaja tutkimusongelma oli tapauksessamme ennemmin etu. Pysyimme luomaan tutkimusongelmasta monipuolisia johtopäätöksiä menetelmiämme yhdistelemällä, mutta voi olla, että johtopäätöksiimme vaikutti jollain tasolla se, että niitä kirjoittaessamme pandemiatilanne oli yhä käynnissä. Siksi emme pystyneet pohtimaan pandemian lopullisia vaikutuksia urheilujournalismiin syvällisemmin.

Kuten urheilujournalismia käsittelevässä luvussa kerroimme, televisioyhtiöiden taloudellisilla intresseillä voi olla vaikutusta uutisoitaviin lajeihin ja niiden painotuksiin (Smith, Evens, & Iosifidis 2015, 725). Käsitelimme tutkielmassamme yleisradioyhtiötä, mutta myös kaupallista televisiokanavaa, jonka uutisointiin markkinat voivat vaikuttaa. Jätimme tässä tutkielmassa kuitenkin kokonaan huomiotta markkinoiden vaikutukset uutisoitaviin aiheisiin. Emme nimittäin usko, että tämä olisi vaikuttanut tutkimuksemme tuloksiin, sillä emme näe markkinoiden vaikutusten olleen merkittäviä urheilusarjojen ollessa lähes kokonaan tauolla. Tämä on kuitenkin hyvä huomioida, ja markkinoiden vaikutus suomalaiseen urheilujournalismiin voisikin olla yksi tulevaisuuden tutkimusaiheista. Tutkielman seuraavassa alaluvussa tuomme esiin muita tutkimusprosessimme aikana kirvonneita jatkotutkimusaiheita.

6.2 Jatkotutkimusaiheita

Urheilujournalismi ja koronapandemia yhdessä luovat lukemattoman määrän jatkotutkimusaiheita. Aiheen ainutlaatuisuutensa vuoksi koemme sen ympärille jääneen vielä useita muita mielenkiintoisia tutkimusnäkökulmia. Aihetta voisi esimerkiksi tutkia syvällisemmin vertailevan sisällönanalyysin keinoin, jossa kevään urheilu-uutisten sisältöjä verrattaisiin aiempien vuosien lähetyksiin. Tällöin saataisiin yksityiskohtaisempaa tietoa sisältöjen muutoksesta. Samantyylisesti kevään 2020 uutisia voisi vertailla myöhemmin esitettyihin lähetyksiin. Tällaisella tutkimuksella saataisiin selville, onko urheilu-uutisoinnissa palattu tuloskeskeisyyteen.

Omassa tutkimuksessamme keskityimme poikkeuskeväänä televisiossa esitettyjen urheilu-uutisten kokonaiskuvan selvittämiseen, minkä takia emme tarkastelleet Tulosruudun ja Urheiluruudun lähetysten mahdollisia eroja. Siksi seuraava mahdollinen lähestymistapa aiheeseen voisi olla Tulosruudun ja Urheiluruudun sisältömuutosten vertaileminen. Television urheilu-uutisoinnin lisäksi potentiaalinen selvityksen aihe olisi, kuinka koronapandemia vaikutti urheilutoimituksien printti- ja verkkouutisointiin.

Saimme haastatteluissa selville, etteivät kuvaajat ja toimittajat kulkeneet poikkeuskeväänä normaaliin tapaan samalla autolla kuvauspaikalle. Tämän takia kuvaajat ja toimittajat eivät pystyneet ensimmäisen tautiaallon aikana ideoimaan tavalliseen tapaan toistensa kanssa uutisen toteutusta. Siksi yksi kiinnostava jatkotutkimusaihe voisi olla, kuinka television urheilu-uutisten visuaalisuus muuttui, kun toimittajat ja kuvaajat eivät ideoineet aihetta yhdessä etukäteen.

Tutkimuksessamme jätimme lähes kokonaan huomiotta urheilutoimittajien ja -toimistusten työprosessit kevään 2020 aikana. Tuolloin Suomen hallitus julkisti maahan laajan etätyösuosituksen, jonka seurauksena myös urheilutoimituksissa siirryttiin

mahdollisuuksien mukaan etätöihin. Tästä näkökulmasta aihetta voisi lähestyä tarkastelemalla, mitkä olivat etätöiden vaikutukset urheilu-uutisten tuotantovaiheisiin ja uutisten lopputuloksiin. Samalla voisi selvittää, kuinka urheilutoimittajat kokivat etätöiden muuttavan ammattia.

Koronapandemian kerrottiin vaikuttaneen urheilutoimittajien työmotivaatioon ja työidentiteettiin positiivisesti. Haastateltaviemme mukaan toimittajien innokkuus työskentelyä ja koko ammattia kohtaan lisääntyi kevään aikana. Olisi mielenkiintoista selvittää, ovatko nämä havainnot totta haastatteleamalla urheilutoimittajia itsejään. Heitä haastatteleamalla aihealueeseen voitaisiin saada täysin uusia näkökulmia. Koronapandemian vallitessa vielä keväällä 2021 ovat viruksen lopulliset vaikutukset urheilujournalismiin siis vielä monin tavoin tutkittavissa.

LÄHTEET

- Beck, Daniel & Bosshart, Louis (2003). *Sports and media*. Communication Research Trends 22:4.
- Boyle, R. (2006). *Sports journalism: Context and issues*. London: SAGE.
- Boyle, R. (2017). *Sports Journalism: Changing journalism practice and digital media*. Digital journalism, 5(5), pp. 493-495.
- Bro, P. (2019). Gatekeeping Theory. Teoksessa Vos, T. P. & Hanusch, F. (2019). *The international encyclopedia of journalism studies: Volumes I-III, A-E, F-O, P-Y*. Hoboken, NJ: Wiley Blackwell.
- Bruns, A. (2011). Gatekeeping, gatewatching, real-time feedback: New challenges for journalism. *Brazilian Journalism Research*, 7(2), 117-136.
doi:10.25200/BJR.v7n2.2011.355
- Choroś, K. (2016). Weighted indexing of TV sports news videos. *Multimedia Tools and Applications*, 75(24), 16923-16942. doi:10.1007/s11042-015-2964-z
- Conn, D (2013) *Anfield: The victims, the anger and Liverpool's shameful truth*. The Guardian, 7 May.3 August.
- Dey, I. (1993). *Qualitative data analysis: A user-friendly guide for social scientists*. London: Routledge.
- English, P. (2016). *Mapping the sports journalism field: Bourdieu and broadsheet newsrooms*. Journalism (London, England), 17(8), 1001-1017.
- Eskola, J. & Suoranta, J. (2014). *Johdatus laadulliseen tutkimukseen*. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.
- Heinilä, K. (2000) Millainen rooli urheilujournalismilla on yhteiskunnassa?, teoksessa Miettinen, M. (2000). *Haasteena huomisen hyvinvointi - miten liikunta lisää mahdollisuuksia?: Liikunnan yhteiskunnallinen perustelu II : tutkimuskatsaus*. Jyväskylä: Likes.
- Himberg, P. (2020). "Kuntoruutu aloitti valistavien liikuntaohjelmien aikakauden". Yle, 15.3.2020. Luettu 9.12.2020.
<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2013/03/15/kuntoruutu-aloitti-valistavien-liikuntaohjelmien-aikakauden>.

- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. (2011). *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.
- Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P., & Sinivuori, E. (2009). *Tutki ja kirjoita* (15. uud. p. ed.). Helsinki: Tammi.
- Kuutti, H. (2009). *Mediasanasto*. Jyväskylä: Media Doc.
- Laine, A., & Turtiainen, R. (2018). *Urheilujournalismi vallan vahtikoirana? Tapauskohtaisessa tarkastelussa huippu-urheilun muutostyötä käsittelevä uutisointi suomalaisissa sanomalehdissä*. *Media & Viestintä*, 41(4).
- Ruokangas, P., Juntti, M., Kajander, R., & Konttinen, M. (2020) "Suomen ensimmäinen koronavirustartunta varmistui, THL: Tapaus valitettava, mutta ei odottamaton – Yle seurasi hetki hetkeltä". Yle, 29.1.2020. Luettu 20.10.2020. <https://yle.fi/uutiset/3-11181717>.
- Ruusuvuori, J. & Tiittula, L. (Eds.) (2005). *Haastattelu : Tutkimus, tilanteet ja vuorovaikutus*. Tampere: Vastapaino.
- Schultz, B. & Arke, E. (2015). *Sports media : Reporting, producing, and planning* (3rd edition ed.). London: Routledge.
- Shoemaker, P. J. (1991). *Gatekeeping*. Newbury Park (Calif.): Sage.
- Shoemaker, P. J., Eichholz, M., Kim, E., & Wrigley, B. (2001). Individual and routine forces in gatekeeping. *Journalism & Mass Communication Quarterly*, 78(2), 233-246.
- Sihvo, S. (2000). *Illan urheiluanti : Urheiluruudun sisällöllinen muutos 1963-2000 (pro gradu -tutkielma, Jyväskylän yliopisto)*. Haettu osoitteesta <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/9711>.
- Smith, P., Evens, T., & Iosifidis, P. (2015). The regulation of television sports broadcasting: A comparative analysis. *Media, Culture & Society*, 37(5), 720-736.
- Snodgrass, J. G., Levy-Berger, G., & Haydon, M. (1985). *Human experimental psychology*. New York: Oxford University Press.
- STT (2020) "Historiallinen päätös – olympialaisia ei ole koskaan aikaisemmin siirretty, vain sodat ovat estäneet kisojen järjestämisen". Yle, 24.3.2020. Luettu 20.10.2020. <https://yle.fi/urheilu/3-11272661>.

Wiio, J. & Uronen, I. (2001). *Televisio*, teoksessa Nordenstreng, K., Nieminen, H. & Ala-Fossi, M. (2017). *Suomen mediamaisema* (4., uudistettu laitos.). Tampere: Vastapaino.

THL (2020). *Koronavirus COVID-19*. Luettu 20.10.2020.
<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19>.

Tommola, S. (2017). "Tulosruudulla värikäs historia – katso parhaat palat vuosien varrelta!". MTV, 30.01.2017. Tulosruudun ensimmäinen lähetys Luettu 23.10.2020. <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/tulosruudulla-varikas-historia-muistatko-porttilan-kujanjuoksun-hakkisen-perassa/6290012#gs.l77ezx>

Tuomi, J., & Sarajärvi, A. (2018). *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi* (Uudistettu laitos ed.). Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

WHO (2020). *Coronavirus disease (COVID-19) pandemic*. Luettu 20.10.2020.
<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019>.

Yle (2013). "Urheiluruudun ensimmäinen lähetys." Yle, 17.7.2013. Luettu 23.10.2020.
<https://areena.yle.fi/1-50146764>

Zion, L., Spaaij, R., & Nicholson, M. (2011). Sport media and journalism: An introduction. *Media International Australia (8/1/07-Current)*, (140), 80-83.

LIITTEET

LIITE 1 HAASTATTELUKYSYMYKSET

1. Muuttuiko Tulosruudun / Urheiluruudun uutisointi kevään aikana pandemiatilanteen vuoksi? Miten?
2. Mitä vaihtoehtoja urheilu-uutisten tuottamiseksi kevään aikana punnittiin? Mietittiinkö tauolle laittamista, lyhentämistä yms.?
3. Paljonko lähetysten pituus muuttui?
4. Toiko koronapandemia haasteita?
5. Oliko lähetysten täyttäminen haastavaa?
6. Muuttuiko lähetysten sisäinen rakenne?
7. Miten aiheet ideoitiin?
8. Toiko poikkeuksellinen kevät mukanaan uusia aiheita? Millaisia?
9. Mitkä korona-ajan uusista aiheista osoittautuivat onnistuneiksi ja jäävät mahdollisesti pysyviksi urheilu-uutisten muodoiksi? Entä epäonnistuneita?
10. Muuttuiko uutiskynnys ensimmäisen aallon aikana?
11. Koetteko roolinne portinvartijana muuttuneen ensimmäisen tautiaallon aikana?
12. Vaikuttiko poikkeusaika kohdeyleisön tavoitteluun?
13. Minkälaista palautetta uutiset saivat?
14. Koitko tilanteessa sisältövastaavana paineita tuottaa julki muutakin kuin koronauutisia?